

2026/341

24.2.2026

DECYZJA KOMISJI (UE) 2026/341

z dnia 11 sierpnia 2025 r.

przyznająca Rzeczypospolitej Polskiej odstępstwo od art. 22 ust. 4 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 w odniesieniu do polskiego mechanizmu zdolności wytwórczych

(notyfikowana jako dokument nr C(2025) 5575)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej ⁽¹⁾, zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1747 z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniającym rozporządzenia (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej ⁽²⁾, w szczególności jego art. 64,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA I ZAKRES DECYZJI

- (1) W dniu 4 lutego 2025 r. Rzeczpospolita Polska („Polska”) przedłożyła Komisji wniosek o odstępstwo („odstępstwo”) od wymogu określonego w art. 22 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (UE) 2019/943 („rozporządzenie w sprawie energii elektrycznej”) na podstawie art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej („wniosek”).
- (2) Wnioskowane odstępstwo miałyby zastosowanie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2028 r.
- (3) W dniu 14 lutego 2025 r. Komisja opublikowała wniosek na swojej stronie internetowej i zachęciła państwa członkowskie i zainteresowane strony do przedstawiania uwag do dnia 17 marca 2025 r. Uwagi przedstawiła jedna zainteresowana strona.
- (4) Polska przedłożyła dodatkowe informacje w dniach 28 lutego, 26 marca, 9, 17 i 25 kwietnia, 5, 7 i 15 maja oraz 2 czerwca 2025 r.

2. ISTNIEJĄCY MECHANIZM ZDOLNOŚCI WYTWÓRCZYCH

- (5) Wniosek dotyczy mechanizmu zdolności wytwórczych obowiązującego obecnie w Polsce („istniejący mechanizm zdolności wytwórczych”), w odniesieniu do którego zezwolenia na pomoc państwa Komisja udzieliła w drodze decyzji z dnia 7 lutego 2018 r. ⁽³⁾ („decyzja w sprawie pomocy państwa”). W swoim wniosku Polska potwierdziła, że główne cechy istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych pozostały niezmienione od czasu przyjęcia decyzji w sprawie pomocy państwa. Niniejsza decyzja odnosi się do decyzji w sprawie pomocy państwa, zawierającej szczegółowy opis istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych.
- (6) Główne zmiany w istniejącym mechanizmie zdolności wytwórczych od czasu przyjęcia decyzji w sprawie pomocy państwa wynikają z wymogów rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, które weszło w życie w dniu 4 lipca 2019 r. i po raz pierwszy ustanowiło szczegółowe przepisy dotyczące mechanizmów zdolności wytwórczych w prawie wtórnym UE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54.

⁽²⁾ Dz.U. L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>.

⁽³⁾ Decyzja Komisji z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.46100 (2017/N) – Polska – Planowany polski mechanizm zdolności wytwórczych.

- (7) Zgodnie z art. 22 ust. 4 lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, najpóźniej od dnia 1 lipca 2025 r. zdolności wytwórcze, które rozpoczęły produkcję komercyjną przed dniem 4 lipca 2019 r. („istniejące elektrownie”), emitujące więcej niż 550 g CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych na kWh energii elektrycznej („limit emisji”) oraz ponad 350 kg CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych średnio w skali roku na kWe mocy zainstalowanej („limit budżetu emisji dwutlenku węgla”), nie mogą posiadać zobowiązań ani otrzymywać płatności lub zobowiązań dotyczących przyszłych płatności w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych. Zakaz ten nie ma zastosowania do zobowiązań lub umów zawartych przed dniem 31 grudnia 2019 r.
- (8) Polska włączyła limit emisji do swoich przepisów krajowych, uniemożliwiając istniejącym elektrowniom, które przekraczają limit emisji, udział w aukcjach prowadzonych po dniu 31 grudnia 2019 r. oraz określiła zasady obliczania limitu emisji dla każdej jednostki rynku zdolności wytwórczych. W związku z tym od dnia 1 lipca 2025 r. istniejące elektrownie, które przekraczają limit emisji, nie kwalifikują się już do otrzymywania płatności ani zobowiązań dotyczących przyszłych płatności w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych, bez uszczerbku dla zobowiązań lub umów zawartych przed dniem 31 grudnia 2019 r.
- (9) Istniejący mechanizm zdolności wytwórczych jest to mechanizm ogólnorynkowy w formie obowiązku w zakresie zdolności wytwórczych, w ramach którego uczestnicy rynku otrzymują stałe wynagrodzenie za zdolność wytwórczą w zamian za dostępność w dniach roboczych między godz. 7.00 a 22.00 oraz w okresach przeciążenia systemu.
- (10) Jak stwierdzono w motywie 4 decyzji w sprawie pomocy państwa, istniejący mechanizm zdolności wytwórczych jest otwarty dla nowych, zmodernizowanych i istniejących wytwórców, podmiotów oferujących usługi w zakresie odpowiedzi odbioru i magazynowania energii, zlokalizowanych w Polsce lub w sąsiadujących państwach członkowskich UE. Istniejący mechanizm zdolności wytwórczych wyklucza dostawców zdolności wytwórczych, którzy otrzymują inne formy wsparcia (zob. motyw 18 decyzji w sprawie pomocy państwa). W ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych dozwolony jest transgraniczny udział, jak określono w sekcji 2.5 decyzji w sprawie pomocy państwa. W istniejącym mechanizmie zdolności wytwórczych mogą bezpośrednio uczestniczyć dostawcy zdolności wytwórczych znajdujący się w sąsiadujących strefach (zgodnie z rozwiązaniem docelowym określonym w decyzji w sprawie pomocy państwa). Udział zagranicznych zdolności wytwórczych nie może przekraczać przewidywanego poziomu importu do Polski w okresach przeciążenia systemu. Maksymalne wejściowe zdolności wytwórcze na potrzeby transgranicznego udziału dla każdego roku dostawy oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 26 ust. 7 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej na podstawie najnowszego zatwierdzonego sprawozdania z oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim (ERAA).
- (11) Wymogi kwalifikacji wstępnej mające zastosowanie do dostawców zdolności wytwórczych określono szczegółowo z góry, jak opisano w sekcji 2.3.2 decyzji w sprawie pomocy państwa.
- (12) Jak stwierdzono w motywie 37 decyzji w sprawie pomocy państwa, aukcję zdolności wytwórczych organizuje się co roku na dany rok dostawy, z pięcioletnim okresem realizacji („aukcja główna”). Dodatkowe aukcje na każdy kwartał danego roku dostawy odbywają się w roku poprzedzającym ten okres dostawy („aukcja dodatkowa”). Do celów niniejszej decyzji aukcje główne i dodatkowe zwane są łącznie „aukcjami podstawowymi”.
- (13) Format aukcji przedstawiono w sekcji 2.4.2 decyzji w sprawie pomocy państwa. Każda aukcja jest aukcją holenderską z jednolitą ceną (na zasadzie pay-as-clear), w ramach której wszystkie zwycięskie jednostki zdolności wytwórczych otrzymują taką samą cenę za wypełnienie obowiązków w zakresie zdolności wytwórczych. Prowadzący aukcję ogłasza na początku aukcji wysoką cenę; następnie kwalifikowalni uczestnicy składają oferty w celu wskazania poziomu zdolności wytwórczych, jaki są gotowi zapewnić za tę cenę. Proces ten powtarza się w kolejnych rundach zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem. W każdej rundzie jednostki rynku zdolności wytwórczych można wycofać z kolejnych rund, składając ofertę wyjścia. Aukcja kończy się, gdy zostanie ustalona najniższa cena, przy której popyt jest równy podaży.
- (14) Ilość zdolności wytwórczych, która ma zostać pozyskana w drodze aukcji podstawowych, ustala się z zastosowaniem procedury określonej w sekcji 2.4.1 decyzji w sprawie pomocy państwa:
- Ilość zdolności wytwórczych, która ma być przedmiotem aukcji, opiera się na normie niezawodności, którą polski rząd ustalił na poziomie 3 godzin oczekiwanego czasu braku dostaw energii elektrycznej na rok.
 - Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. – polski operator systemu przesyłowego („OSP”) – oceniają różne scenariusze dotyczące poziomu zapotrzebowania na energię elektryczną oraz ilości zdolności wytwórczych zapewnianych przez elektrownie, które nie kwalifikują się do płatności za zdolności wytwórcze (np. odnawialne źródła energii („OZE”) i są objęte innymi systemami wsparcia). Na podstawie tej analizy OSP przedstawia rządowi i polskiemu krajowemu organowi regulacyjnemu zalecenie dotyczące ilości zdolności wytwórczych potrzebnej do spełnienia normy niezawodności.

- Zalecenia OSP dotyczące ilości zdolności wytwórczych, która ma zostać zakontraktowana w drodze aukcji w celu spełnienia normy niezawodności, aktualizuje się przed każdą aukcją w celu odzwierciedlenia najnowszych zmian prognozowanego zapotrzebowania, planowanego uruchomienia i likwidacji zdolności wytwórczych, ram regulacyjnych i okoliczności rynkowych. W związku z tym ilość zdolności wytwórczych, która ma zostać pozyskana na każdej aukcji, może różnić się od ilości obliczonej dla poprzedniej aukcji obejmującej ten sam okres dostawy.
 - Krajowy organ regulacyjny proponuje rządowi prognozowane zapotrzebowanie na moc w aukcji mocy (PZM) i wydaje opinię na temat wartości pozostałych parametrów zaproponowanych przez OSP, zanim rząd podejmie ostateczną decyzję w sprawie ilości zdolności wytwórczych, jaką należy pozyskać na każdej z aukcji. Następnie rząd ustala parametry krzywej zapotrzebowania określone w sekcji 2.4.1 decyzji w sprawie pomocy państwa. Krzywa zapotrzebowania jest to krzywa wykazująca tendencję spadkową o cenie minimalnej wynoszącej 0,12 PLN/kW (najniższa możliwa cena wynosi 0,01 PLN/kW/miesiąc). Krzywa zapotrzebowania skonstruowana jest w taki sposób, aby na danej aukcji pozyskiwano mniej zdolności wytwórczych, jeżeli ceny są wysokie, i odwrotnie.
- (15) Okres obowiązywania umów dotyczących zdolności wytwórczych zawieranych w drodze aukcji zależy od nakładów inwestycyjnych (CAPEX), które jednostki rynku zdolności wytwórczych muszą ponieść, aby zapewnić swoje zdolności wytwórcze (motyw 42 decyzji w sprawie pomocy państwa). Roczne umowy mogą być zawierane z jednostkami rynku zdolności wytwórczych, które nie ponoszą znaczących nakładów inwestycyjnych (tj. głównie z istniejącymi jednostkami). Umowy takie mogą być zawierane zarówno w drodze aukcji głównych, jak i dodatkowych.
- (16) Umowy dotyczące zdolności wytwórczych na okres dłuższy niż jeden rok są dostępne tylko dla uczestników aukcji głównych. W szczególności:
- a) jednostki ponoszące nakłady inwestycyjne powyżej 0,5 mln PLN/MW ($\pm 20\%$) kwalifikują się do umów na okres do pięciu lat;
 - b) nowe jednostki ponoszące nakłady inwestycyjne powyżej 3 mln PLN/MW ($\pm 20\%$) kwalifikują się do umów na okres do 15 lat;
 - c) jednostki spełniające normę emisji 450 g CO₂/MWh kwalifikują się do umów na okres do 7 lub 17 lat, jeżeli spełniają warunki określone w lit. a) i b) powyżej.
- (17) W przypadku remisowego wyniku aukcji zdolności wytwórczych pierwszeństwo przyznaje się zdolnościom o niższym poziomie emisji (zob. motyw 40 decyzji w sprawie pomocy państwa). Środek ten oraz środek, o którym mowa w lit. c) powyżej, zwane są łącznie „premią ekologiczną”.
- (18) W ramach aukcji dodatkowych z dostawcami zdolności wytwórczych można zawierać od jednej do czterech umów kwartalnych dotyczących zdolności wytwórczych na okres 3–12 miesięcy.
- (19) Obowiązki w zakresie zdolności wytwórczych wynikające z aukcji podstawowych mogą być przedmiotem obrotu na rynku wtórnym zgodnie z sekcją 2.6 decyzji w sprawie pomocy państwa.
- (20) Jak wskazano w motywie 93 decyzji w sprawie pomocy państwa, dostawcy zdolności wytwórczych, z którymi zawarto umowy, mają obowiązek w razie potrzeby dostarczyć energię, aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw energii, tj. w sytuacjach przeciążenia systemu. Niedopełnienie tego obowiązku będzie skutkowało nałożeniem sankcji, określonych w sekcji 2.7.3 decyzji w sprawie pomocy państwa.

3. OPIS WNIOSKOWANEGO ODSTĘPSTWA

3.1. Warunki zgodnie z art. 64 ust. 2c rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej

- (21) Art. 64 ust. 2c rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej przewiduje dwupoziomowy proces aukcyjny w celu wdrożenia odstępstwa, obejmujący aukcje podstawowe i uzupełniające.

3.1.1. Podstawowe procesy aukcyjne (aukcje główne i dodatkowe)

- (22) Pierwsza aukcja główna odbyła się w listopadzie 2018 r. Pierwsza aukcja dodatkowa miała miejsce w 2020 r. Polska informuje, że odbyły się aukcje główne na lata dostaw 2025–2028, podobnie jak aukcje dodatkowe na lata 2025 i 2026. Polska twierdzi, że wszystkie aukcje podstawowe przeprowadzone po dniu 31 grudnia 2019 r. na okres dostawy rozpoczynający się po dniu 1 lipca 2025 r. stanowią aukcje podstawowe w rozumieniu art. 64 ust. 2c lit. a) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

- (23) Polska twierdzi, że organizacja aukcji podstawowych na okresy dostawy rozpoczynające się po dniu 1 lipca 2025 r. zapewnia uczestnictwo wyłącznie dostawców zdolności wytwórczych, którzy nie przekraczają limitu emisji, oraz maksymalizację ich udziału, ponieważ nie konkurują oni z dostawcami, którzy przekraczają limit emisji. Ponadto dostawcy zdolności wytwórczych o niskim poziomie emisji mogą korzystać z premii ekologicznej. Co więcej, umowy zawierane w ramach aukcji podstawowych, a w szczególności aukcji głównych, mają znacznie dłuższy czas trwania niż umowy, które zostałyby zawarte w ramach aukcji uzupełniających w przypadku przyznania odstępstwa.
- (24) W swoim wniosku Polska twierdzi, że aukcje podstawowe, które zostały i zostaną⁽⁴⁾ przeprowadzone w odniesieniu do lat dostawy 2025–2028, nie rozwiążą problemów z wystarczalnością w odniesieniu do tych okresów dostawy. Twierdzi ona również, że w razie braku odstępstwa istniejące jednostki wytwórcze, które przekraczają limit emisji, ale są niezbędne do zagwarantowania wystarczalności systemu, zostaną zlikwidowane ze względu na brak rentowności.
- (25) Taki problem z wystarczalnością stwierdzono na podstawie wyników oceny wystarczalności zasobów na poziomie krajowym („NRAA”) z 2024 r.⁽⁵⁾, która służy również jako podstawa do oszacowania całkowitej ilości zdolności wytwórczych niezbędnej do spełnienia normy niezawodności („obowiązek w zakresie wymaganych zdolności wytwórczych”, zob. tabela 1 poniżej).

Tabela 1

Okres dostawy		Obowiązki w zakresie wymaganych zdolności wytwórczych	
Druga połowa 2025	MW	24 122	
2026	MW	24 872	
2027	MW	25 323	
2028	MW	25 717	

Źródło: Polska NRAA.

- (26) Polska twierdzi, że po odliczeniu od obowiązku w zakresie wymaganych zdolności wytwórczych wolumenów już zakontraktowanych w ramach aukcji podstawowych na lata dostawy objęte odstępstwem (zob. tabeli 2 poniżej), a także innych zdolności wytwórczych uznanych za dostępne dla systemu (np. zdolności wspieranych przez inne programy), nadal istnieje luka. PZM stanowi ilość zdolności wytwórczych, która ma zostać zakontraktowana na każdej z aukcji zgodnie z metodą opisaną w motywie 14 powyżej. Wszystkie wartości podano w MW.

Tabela 2

Rok	PZM (aukcja główna)	Wolumen zakontraktowany na aukcji głównej	PZM (aukcja dodatkowa I kw.)	PZM (aukcja dodatkowa II kw.)	PZM (aukcja dodatkowa III kw.)	PZM (aukcja dodatkowa IV kw.)	Wolumen zakontraktowany na aukcji dodatkowej I kw.	Wolumen zakontraktowany na aukcji dodatkowej II kw.	Wolumen zakontraktowany na aukcji dodatkowej III kw.	Wolumen zakontraktowany na aukcji dodatkowej IV kw.
2025	2 526	2 367,304	3 520	1 131	500	842	3 144,653	1 142,555	524,569	830,866
2026	7 991	7 188,584	2 450	100	100	5 010	2 022,723	87,524	93,524	2 387,759
2027	6 237	5 379,156	1 909	100	100	1 284	nd.	nd.	nd.	nd.
2028	5 791	7 070,951	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

Źródło: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Polska.

⁽⁴⁾ Aukcje dodatkowe na lata dostawy 2027 i 2028, które mają zostać przeprowadzone odpowiednio w 2026 r. i 2027 r.

⁽⁵⁾ PSE S.A., publikacja raportu zgodnie z art. 15(i) ustawy Prawo energetyczne, <https://www.pse.pl/-/publikacja-raportu-zgodnie-z-art-15-i-ustawy-prawo-energetyczne?safeargs=696e686572697452656469726563743d747275652672656469726563743d253246686f6d65>.

3.1.2. *Aukcje uzupełniające*

- (27) Polska proponuje wprowadzenie aukcji uzupełniających, które byłyby również otwarte dla istniejących elektrowni przekraczających limit emisji. Polska wyjaśnia, że aukcje uzupełniające na dany rok będą organizowane tylko wtedy, gdy zapotrzebowanie na dodatkową zdolność wytwórczą będzie uzasadnione na podstawie wyników NRAA i tylko w razie spełnienia następujących warunków:
- zakończono aukcje główne i dodatkowe na dany okres dostawy; oraz
 - w ramach aukcji głównych i dodatkowych nie pozyskano wolumenu zdolności wytwórczych wystarczającego do spełnienia normy niezawodności w danym okresie dostawy.
- (28) Polska wyjaśnia, że jeżeli warunki te zostaną spełnione w odniesieniu do każdego roku dostawy objętego wnioskowanym odstępstwem, przeprowadzi ona cztery aukcje uzupełniające na następujące okresy dostawy: druga połowa 2025 r. (umowa półroczna) oraz lata dostawy 2026, 2027 i 2028 (umowy roczne).
- (29) Tabela 3 zawiera przegląd dwupoziomowego procesu aukcyjnego oraz lat, w których ma się odbyć każda z aukcji (główna, dodatkowa i w razie potrzeby uzupełniająca).

Tabela 3

Okres dostawy AU	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Druga połowa 2025	AG				AD	AU+OD			
2026		AG				AD+AU	OD		
2027			AG				AD+AU	OD	
2028									

AG – aukcja główna, AD – aukcja dodatkowa, AU – aukcja uzupełniająca, OD – okres dostawy

Źródło: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Polska.

- (30) Polska poinformowała Komisję, że pierwszą aukcją uzupełniającą (na dostawy na drugą połowę 2025 r.) przeprowadzono w dniu 15 maja 2025 r. z PZM wynoszącym 5 444 MW. To konkretne PZM zweryfikował krajowy organ regulacyjny w piśmie z dnia 14 maja 2025 r. Na podstawie wstępnych wyników aukcji wybrano następujące technologie: węgiel, gaz, OZE, odpowiedź odbioru i transgraniczne zdolności przesyłowe, a sumaryczna wielkość obowiązków w zakresie zdolności wytwórczych wynikająca z zawartych umów wyniosła 5 050,856 MW. Polska potwierdziła, że umowy dotyczące zdolności wytwórczych zawarte w ramach aukcji uzupełniających nie będą realizowane do czasu przyjęcia niniejszej decyzji ⁽⁶⁾.
- (31) Polska potwierdziła, że do aukcji uzupełniających stosuje się te same warunki co w przypadku aukcji podstawowych w ramach istniejącego systemu, opisane w sekcji 2 powyżej, z wyjątkiem kryteriów kwalifikowalności (zob. motyw 32), częstotliwości aukcji (zob. motywy 28 i 29), wzoru stosowanego do określenia ilości zdolności wytwórczych, która ma zostać pozyskana, z uwzględnieniem transgranicznych zdolności przesyłowych (zob. motyw 35), oraz czasu trwania umowy (zob. motyw 28). Elementy te dostosowano w celu spełnienia warunków określonych w art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (32) Oprócz jednostek kwalifikujących się do udziału w aukcjach podstawowych istniejące elektrownie, które przekraczają limit emisji, mogą uczestniczyć wyłącznie w aukcjach uzupełniających.
- (33) Do dnia 30 kwietnia roku poprzedzającego okres dostawy OSP ogłasza datę przeprowadzenia aukcji uzupełniającej, albo, jeżeli normę niezawodności można spełnić w drodze aukcji głównej i dodatkowej (na podstawie NRAA), potwierdza, że na dany okres dostawy nie odbędzie się żadna aukcja uzupełniająca.

⁽⁶⁾ Zgodnie z art. 6 polskiej ustawy z dnia 24 stycznia 2025 r. o zmianie ustawy o rynku mocy (Dz.U. z 2025 r., poz. 159).

- (34) Władze polskie wyjaśniają, że krajowy organ regulacyjny oraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska wydają opinię na temat NRAA lub jej aktualizacji. Opinia ta jest publikowana przez OSP i służy jako podstawa do obliczenia wolumenu zdolności wytwórczych, które mają zostać pozyskane w ramach aukcji uzupełniającej na dany okres dostawy.
- (35) Zdaniem Polski w celu określenia odpowiedniej ilości zdolności wytwórczych, którą należy pozyskać na każdej z aukcji uzupełniających, OSP stosuje następujący wzór: $PZM = \text{łączne obowiązki w zakresie wymaganych zdolności wytwórczych (określone w NRAA, zob. tabela 1 w motywie 25)} - \text{zdolność wytwórcza, która została zakontraktowana w drodze aukcji podstawowych (głównych i dodatkowych)} - \text{zdolność z gwarantowanymi przychodami (np. OZE objęte innymi systemami)}$.
- (36) Na podstawie powyższego wzoru Polska szacuje PZM dla aukcji uzupełniających na lata 2025 i 2026 na odpowiednio około 5,4 GW i 6,9 GW. PZM na lata 2027 i 2028 zostanie obliczone po przeprowadzeniu aukcji dodatkowych na te lata dostawy.
- (37) Zgodnie z wnioskiem roczne umowy dotyczące zdolności wytwórczych nie mogą przekraczać okresu obowiązywania odstępstwa, w związku z czym płatności z tytułu zdolności wytwórczych zostaną rozdysponowane tylko do końca 2028 r.

3.2. Identyfikacja problemu z wystarczalnością

3.2.1. Norma niezawodności

- (38) W art. 25 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej wymaga się, aby przy stosowaniu mechanizmów zdolności wytwórczych państwa członkowskie kierowały się ustaloną normą niezawodności, która wskazuje „niezbędny poziom bezpieczeństwa dostaw energii danego państwa członkowskiego”.
- (39) Zgodnie z art. 25 ust. 2 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej normę niezawodności określa państwo członkowskie lub właściwy organ wyznaczony przez państwo członkowskie, na podstawie wniosku organu regulacyjnego. Norma niezawodności musi opierać się na metodzie, o której mowa w art. 23 ust. 6 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (40) W art. 23 ust. 6 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej przewidziano ustanowienie unijnej metody wyliczania wartości niedostarczonej energii („VOLL”) (⁷), kosztu kapitałowego nowej jednostki („CONE”) i normy niezawodności („RS”) (⁸).
- (41) W 2024 r. polskie Ministerstwo Klimatu i Środowiska dokonało przeglądu normy niezawodności i ustaliło ją na 3 godziny oczekiwanego czasu braku dostaw energii elektrycznej (⁹) rocznie, co odpowiada wartości określonej w sekcji 2.2.1 decyzji w sprawie pomocy państwa. Według Polski norma opiera się na obliczeniach wykonanych zgodnie z metodą RS przyjętą przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki („ACER”) i z wykorzystaniem parametrów obliczonych przez krajowy organ regulacyjny (¹⁰) oraz wyników oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim („ERAA”) z 2023 r. („ERAA z 2023 r.”). Decyzja jest publicznie dostępna (¹¹).

3.2.2. Oceny wystarczalności zasobów

- (42) W art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej zobowiązano państwa członkowskie do monitorowania wystarczalności zasobów na ich terytorium w oparciu o ERAA, o której mowa w art. 23 rozporządzenia. W celu uzupełnienia ERAA państwa członkowskie mogą również przeprowadzić NRAA zgodnie z art. 24 rozporządzenia.

(⁷) W art. 2 pkt 9 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej wartość niedostarczonej energii zdefiniowano jako „wyrażone w EUR/MWh oszacowanie maksymalnej ceny energii elektrycznej, którą odbiorcy są gotowi zapłacić, aby uniknąć wyłączeń”.

(⁸) W dniu 2 października 2020 r. ACER zatwierdziła metodę obliczania wartości niedostarczonej energii („metoda VOLL”), kosztu kapitałowego nowej jednostki („metoda CONE”) i normy niezawodności („metoda RS”), zwane łącznie „metodą obliczania wskaźników wystarczalności”: https://acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Decisions_annex/ACER%20Decision%2023-2020%20on%20VOLL%20CONE%20RS%20-%20Annex%20L.pdf.

(⁹) Definiuje się go jako średnią liczbę godzin rocznie, w których oczekuje się, że podaż będzie niższa niż zapotrzebowanie przy normalnym funkcjonowaniu systemu.

(¹⁰) Polski krajowy organ regulacyjny obliczył wartość niedostarczonej energii na 80,6 tys. PLN/MWh oraz koszt kapitałowego nowej jednostki w następujący sposób: stały koszt kapitałowy nowej jednostki na poziomie 559 608 PLN/MWh i zmienny koszt kapitałowy nowej jednostki na poziomie 0 PLN/MWh.

(¹¹) Dokument dostępny w internecie pod adresem: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1389>.

- (43) Zgodnie z art. 23 ust. 3 i art. 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej europejska sieć operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej („ENTSO-E”) powinna opracować metodę opartą na zasadach przewidzianych w art. 23 ust. 5 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, która to metoda będzie stosowana na potrzeby ERAA i każdej NRAA⁽¹²⁾. Chociaż ERAA opiera się na centralnym scenariuszu referencyjnym prognozowanego popytu i podaży, który musi zostać również uwzględniony w NRAA, w NRAA można również wziąć pod uwagę dodatkowe poziomy wrażliwości (zob. art. 23 ust. 5 i art. 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej).
- (44) W dniu 2 maja 2024 r. ACER zatwierdziła ERAA z 2023 r. Po raz pierwszy formalnie zatwierdzono wówczas ERAA.
- (45) W ERAA z 2023 r. modelowane są cztery lata docelowe (2025, 2028, 2030 i 2033). Wyniki centralnego scenariusza referencyjnego dla Polski w ERAA z 2023 r. przedstawiono w tabeli 4 poniżej. W przypadku gdy zgłoszona wartość oczekiwanego czasu braku dostaw energii elektrycznej jest niższa niż 3, normę niezawodności uznaje się za spełnioną, co oznacza, że nie stwierdzono problemu z wystarczalnością zasobów. Wyniki ERAA z 2023 r. nie wskazują na problemy z wystarczalnością w odniesieniu do lat docelowych 2025, 2028 i 2030. Normę niezawodności przekroczono jednak w przypadku roku 2033. Podsumowując, w ERAA z 2023 r. stwierdzono problem z wystarczalnością w Polsce tylko w odniesieniu do roku docelowego 2033.

Tabela 4

Wyniki ERAA z 2023 r. dotyczące wystarczalności, oczekiwany czas braku dostaw energii elektrycznej⁽¹³⁾

Ocena	2025	2028	2030	2033
Polska norma niezawodności	3,0	3,0	3,0	3,0
ERAA z 2023 r.	0,1	1,8	2,5	8,5

- (46) W dniu 7 kwietnia 2025 r. ENTSO-E przedłożyła ACER wniosek dotyczący ERAA 2024⁽¹⁴⁾. Po przedłożeniu wniosku ACER rozpoczęła przegląd projektu ERAA 2024 zgodnie z art. 23 ust. 7 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (47) Podczas gdy ERAA 2024 nadal podlega przeglądowi i wymaga zatwierdzenia lub zmiany ze strony ACER, problem z wystarczalnością stwierdzono w odniesieniu do wszystkich lat docelowych objętych odstępstwem (lata 2025–2028), chociaż skala problemu jest mniejsza niż określona w NRAA, jak pokazano w tabeli 5 poniżej.

Tabela 5

Wyniki ERAA 2024 dotyczące wystarczalności, oczekiwany czas braku dostaw energii elektrycznej

Ocena	2026	2028	2030	2035
Polska norma niezawodności	3,0	3,0	3,0	3,0
ERAA 2024	3,9	13,7	9,2	9,8

⁽¹²⁾ W dniu 2 października 2020 r. ACER zatwierdziła metodę opracowania ERAA („metoda ERAA”) zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej. Zob. decyzja ACER w sprawie metody ERAA pod adresem: https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions_annex/ACER%20Decision%2024-2020%20on%20ERAA%20-%20Annex%20I_1.pdf.

⁽¹³⁾ Dokument dostępny pod adresem: <https://www.entsoe.eu/eraa/2023/>.

⁽¹⁴⁾ Dokument dostępny pod adresem: <https://www.entsoe.eu/eraa/2024/>.

- (48) NRAA obejmuje centralny scenariusz referencyjny bez nowych umów w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych (określany w polskiej NRAA jako „scenariusz bazowy”) oraz scenariusz z nowymi umowami w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych (zwany „scenariuszem z mechanizmem zdolności wytwórczych”). Ten drugi scenariusz obejmuje zdolności, które mają zostać pozyskane w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych, w drodze aukcji uzupełniających i z wykorzystaniem innych mechanizmów, takich jak przyszłe mechanizmy zdolności wytwórczych. W NRAA przeprowadzono modelowanie 16 lat docelowych (2025–2040). Scenariusz bazowy jest odpowiednim scenariuszem dla wykazania problemów z wystarczalnością. W opinii ACER dotyczącej NRAA (zob. motyw 51 poniżej) porównano go z centralnym scenariuszem referencyjnym z ERAA z 2023 r., ponieważ przyjęto w nim podejście odpowiadające centralnemu scenariuszowi referencyjnemu z ERAA z 2023 r. i z nim porównywalne, podobnie jak w jego przypadku nieuwzględniające nowych umów w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych.
- (49) Wyniki polskiej NRAA w odniesieniu do oczekiwanego czasu braku dostaw energii elektrycznej i oczekiwanej ilości niedostarczonej energii („EENS”) w scenariuszu bazowym przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6

Wyniki NRAA

Rok		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Oczekiwany czas braku dostaw energii elektrycznej	godz./rok	7,6	40,8	50,2	33,3	20,5	9,6	6,6	14,3	15,0	14,4	10,9	10,8	12,5	10,4	5,8	14,2
EENS	GWh/rok	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6

Źródło: dane PSE zebrane na potrzeby przygotowania NRAA.

- (50) Wyniki NRAA w scenariuszu bazowym wskazują na wyższą wartość oczekiwanego czasu braku dostaw energii elektrycznej niż wyniki ERAA z 2023 r. w odniesieniu do wszystkich czterech rozpatrywanych lat docelowych (2025, 2028, 2030 i 2033 r.). W szczególności w scenariuszu bazowym NRAA przekroczono normę niezawodności we wszystkich modelowanych latach.

3.2.3. Opinia ACER na podstawie art. 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej

- (51) Zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej Polska przedłożyła NRAA do zaopiniowania przez ACER. Ponieważ ACER po raz pierwszy zatwierdziła ERAA w 2024 r. (zob. motyw 44 powyżej), art. 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, który zobowiązuje państwa członkowskie do przedłożenia ACER swoich NRAA do zaopiniowania w przypadku rozbieżności między NRAA a ERAA, nie miał faktycznie zastosowania w poprzednich latach.
- (52) W dniu 3 lutego 2025 r. ACER wydała opinię zawierającą zalecenia dotyczące polskiej NRAA ⁽¹⁵⁾. W swojej opinii ACER wyjaśniła, że różnice między polską NRAA a ERAA z 2023 r. były uzasadnione pod względem założeń dotyczących zasobów wytwórczych, nie były natomiast uzasadnione w odniesieniu do założeń dotyczących wymian międzystrefowych. Jeżeli chodzi o różnicę w modelowaniu zasobów wytwórczych, ACER nie była w stanie stwierdzić, czy różnica ta była uzasadniona.
- (53) W swojej opinii ACER sformułowała następujące zalecenia:
- jeśli chodzi o założenia dotyczące wymian międzystrefowych, należy poprawić założenia dotyczące importu i eksportu w polskiej NRAA, aby lepiej odzwierciedlić funkcjonowanie wzajemnie połączonego europejskiego rynku energii elektrycznej. Np. zagraniczne obszary i regiony rynkowe powinny być modelowane na podstawie zbiorów danych dostępnych w ERAA;
 - jeśli chodzi o założenia dotyczące zasobów wytwórczych, w ERAA należy również wykorzystać te same koszty dla poszczególnych krajów, które wykorzystano w NRAA;

⁽¹⁵⁾ Opinia ACER nr 01/2025 z dnia 3 lutego 2025 r. w sprawie różnic między oceną wystarczalności zasobów na poziomie krajowym w Polsce a oceną wystarczalności zasobów na poziomie europejskim z 2023 r.

- c) jeśli chodzi o modelowanie zasobów wytwórczych, należy zaktualizować ocenę efektywności ekonomicznej, aby odpowiednio uwzględnić przyszłe przychody i koszty. ACER zaleca w szczególności, aby zapewnić większą jasność co do wyników gospodarczych oceny efektywności ekonomicznej, a także uzasadnić założenia, że poza zdolnościami wytwórczymi w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych do systemu polskiego nie zostanie wprowadzona żadna dodatkowa odpowiedź odbioru ani magazynowanie.

3.2.4. Sprawozdanie na podstawie art. 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej

- (54) Art. 24 ust. 3 akapit ostatni rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej zobowiązuje organ odpowiedzialny za NRAA do należytego uwzględnienia opinii ACER oraz, w razie konieczności, do zmiany oceny. W przypadku gdy organ odpowiedzialny za NRAA postanowi nie uwzględniać w pełni opinii ACER, musi opublikować sprawozdanie ze szczegółowym uzasadnieniem.
- (55) W dniu 22 kwietnia 2025 r. polski OSP opublikował sprawozdanie w odpowiedzi na opinię ACER na temat różnic między NRAA a ERAA z 2023 r. ⁽¹⁶⁾. W swoim sprawozdaniu polski OSP poruszył następujące kwestie:
- Jeżeli chodzi o różnice w założeniach dotyczących wymian międzystrefowych, uproszczone podejście stosowane do modelowania regionalnego ma ograniczony wpływ na wyniki NRAA. W NRAA zastosowano do założeń dotyczących importu podejście, które jest spójne z metodą transgranicznego udziału (art. 26 ust. 11 lit. a) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej) ⁽¹⁷⁾. Rozbieżność w założeniach dotyczących eksportu jest uzasadniona faktem, że Polska jest przede wszystkim importującym obszarem rynkowym, a modelowanie eksportu w NRAA zmniejszyłoby jedynie ograniczenia OZE bez poprawy efektywności ekonomicznej istniejących elektrowni. W związku z tym założenia NRAA dotyczące eksportu nie wpłynęłyby na strukturę zdolności wytwórczych ani nie zmieniłyby znacząco ryzyka w zakresie wystarczalności.
 - Rozbieżność w założeniach dotyczących zasobów wytwórczych wynika z różnych terminów gromadzenia danych wejściowych do celów obu badań (pierwsza połowa 2024 r. w przypadku NRAA i koniec 2022 r. w przypadku ERAA z 2023 r.).
 - Jeżeli chodzi o różnice w modelowaniu zasobów wytwórczych, obliczenia do celów oceny efektywności ekonomicznej w NRAA stanowią bardziej precyzyjne i reprezentatywne podejście niż podejście zastosowane w ERAA. W odniesieniu do rozbieżności w założeniach dotyczących odpowiedzi odbioru i magazynowania polski OSP stwierdza, że jego obliczenia nie wskazują na decyzje inwestycyjne dotyczące magazynowania przed 2029 r. oraz że wprowadzenia magazynowania na zasadach rynkowych należy spodziewać się począwszy od 2036 r. Jeżeli chodzi o odpowiedź odbioru, polski OSP wyjaśnia, że w przeciwieństwie do ERAA z 2023 r. w NRAA modelowano również ukrytą odpowiedź odbioru. Rozbieżności w modelach planowanej konserwacji elektrowni są w większym stopniu zgodne z rzeczywistymi obserwacjami niż te, które uwzględniono w ERAA z 2023 r.

3.3. Sprawozdanie towarzyszące wnioskowi o odstępstwo

- (56) Zgodnie z art. 64 ust. 2d rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej wnioskowi o odstępstwo powinno towarzyszyć sprawozdanie, które musi zawierać:
- a) ocenę wpływu odstępstwa pod względem emisji gazów cieplarnianych oraz na przejście w kierunku energii odnawialnej, większej elastyczności, magazynowania energii, elektromobilności i odpowiedzi odbioru;
 - b) plan z celami pośrednimi dotyczący odchodzenia od udziału zdolności wytwórczych, o których mowa w ust. 2b, w mechanizmach zdolności wytwórczych do dnia wygaśnięcia odstępstwa, w tym plan pozyskania niezbędnych zdolności zastępczych zgodnie z orientacyjną krajową trajektorią ogólnego udziału energii odnawialnej oraz ocenę barier inwestycyjnych powodujących brak wystarczających ofert w konkurencyjnym procesie przetargowym, o którym mowa w ust. 2c lit. a).

⁽¹⁶⁾ Dokument dostępny pod adresem: https://www.pse.pl/documents/20182/51490/250422_Opinion_response.pdf.

⁽¹⁷⁾ Dokument dostępny pod adresem: https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2036-2020%20on%20cross-border%20participation_XBP%20CM_0.pdf.

3.3.1. Wpływ na emisję gazów cieplarnianych

- (57) Polska porównuje dwa scenariusze przedstawione w NRAA (zob. motyw 48 powyżej), aby ocenić, jaki wpływ na emisje gazów cieplarnianych miałyby wprowadzenie odstępstwa w formie aukcji uzupełniających.
- (58) Polska wyjaśnia, że główna różnica między tymi dwoma scenariuszami polega na tym, że wolumen niedostarczonej energii jest znacznie wyższy w scenariuszu bazowym niż w scenariuszu z mechanizmem zdolności wytwórczych. W tabeli 7 poniżej porównano wartości niedostarczonej energii w dwóch scenariuszach NRAA.

Tabela 7

Wartości niedostarczonej energii w dwóch scenariuszach NRAA

Rok		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Scenariusz bazowy	GWh/rok	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6
Scenariusz z MZW	GWh/rok	1,8	2,1	3,2	2,4	3,6	2,2	2,9	3,8	2,1	4,3	3,8	6,4	10,2	5,1	8,7	4,0

Źródło: dane PSE zebrane na potrzeby przygotowania NRAA.

- (59) Polska szacuje, że w perspektywie krótkoterminowej wdrożenie odstępstwa może doprowadzić do nieznacznego wzrostu emisji CO₂ (o 0,2–0,3 % emisji w sektorze energetycznym) w okresie objętym odstępstwem (2025–2028 r.). Jak wyjaśnia Polska, wynika to z faktu, że w scenariuszu z mechanizmem zdolności wytwórczych osiągnięto normę niezawodności, co skutkuje mniejszą ilością niedostarczonej energii niż w scenariuszu bazowym, ponieważ w celu spełnienia normy niezawodności zakłady wysokoemisyjne będą dopuszczone do udziału w aukcjach uzupełniających. Polska twierdzi, że w tym okresie, ze względu na ich czas realizacji, nie jest możliwe uruchomienie dużych ilości nowych jednostek ciepłych o niższych emisjach, takich jak turbiny gazowe w obiegu otwartym/w cyklu kombinowanym, co zmniejszyłoby te dodatkowe emisje.
- (60) W tabeli 8 przedstawiono porównanie emisji CO₂ na podstawie danych z sektora wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w odniesieniu do emisji z kogeneracji w ramach dwóch scenariuszy zawartych w NRAA.

Tabela 8

Rok			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
A	Scenariusz bazowy	Mt	99,3	92,6	84,2	75,9	68,7	62,2	51,7	47,3	44,3	41,4	38,9	34,8	34,1	32,3	31,9	30,4
B	Scenariusz z mechanizmem zdolności wytwórczych	Mt	99,5	92,9	84,8	76,1	68,7	62,4	51,7	47,5	43,5	40,3	38,3	34,3	33,4	31,7	31,3	29,9
C = B - A	Różnica	Mt	0,2	0,3	0,5	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	-0,9	-1,1	-0,6	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7	-0,5

Źródło: dane PSE zebrane na potrzeby przygotowania NRAA.

- (61) Polska stwierdza, że odstępstwo miałyby bardzo ograniczony wpływ na emisje w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w dysponowanych centralnie jednostkach wytwórczych, ponieważ wolumen jednostek objętych odstępstwem, które potencjalnie kwalifikują się do zawarcia umów dotyczących zdolności wytwórczych w drodze aukcji uzupełniających, byłby ograniczony do niezbędnego minimum. Z drugiej strony, jak szczegółowo opisano w sekcji 3.3.2 poniżej, Polska twierdzi, że odstępstwo stworzyłoby bardziej stabilne warunki rynkowe dla decyzji inwestycyjnych dotyczących odpowiedzi odbioru, magazynowania i OZE, co ułatwiłoby szybszą redukcję emisji w późniejszych latach (i w perspektywie średnioterminowej). Z tego powodu Polska twierdzi również, że w scenariuszu bazowym poziomy emisji są wyższe w latach 2033–2040 ze względu na mniej korzystne warunki rynkowe dla nowych inwestycji.

3.3.2. Wpływ na transformację energetyczną

- (62) Polska wykorzystuje dwa scenariusze przedstawione w NRAA (zob. motyw 48 powyżej) również jako podstawę do oceny wpływu odstępstwa na cele transformacji energetycznej, tj. na przejście na energię odnawialną, większą elastyczność, magazynowanie energii, elektromobilność i odpowiedź odbioru.
- (63) Ta analiza porównawcza pokazuje, że odstępstwo może doprowadzić do tymczasowego utrzymania nieco większego wolumenu jednostek wytwórczych o wyższym poziomie emisji. Zdaniem Polski w perspektywie średnioterminowej – w latach 30. XXI wieku – w scenariuszu z mechanizmem zdolności wytwórczych wycofywanie jednostek wysokoemisyjnych uległoby jednak przyspieszeniu w porównaniu ze scenariuszem bazowym.
- (64) Według Polski wdrożenie odstępstwa zminimalizowałoby ryzyko niespełnienia normy niezawodności i ograniczyłoby zmienność cen. Stworzyłoby to bardziej stabilne i przewidywalne warunki rynkowe, które sprzyjałyby inwestycjom w elastyczne zdolności wytwórcze, takie jak magazyny i nowe jednostki dyspozycyjne, zdolności wytwarzania odnawialnej i elektromobilność, co ostatecznie doprowadziłoby do tego, że jednostki węglowe nie byłyby już konieczne do utrzymania normy niezawodności. Polska twierdzi również, że w przypadku braku odstępstwa istniejące jednostki dyspozycyjne i elastyczne (tj. jednostki odpowiedzi odbioru i magazynowania energii) byłyby bardzo często eksploatowane i mogłyby nie być w stanie wypełnić obowiązków wynikających z zasad istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych w systemie o wysoce niewystarczających zasobach, co wiązałoby się z ryzykiem nałożenia kar. Zniechęcałoby to do inwestowania w czyste elastyczne technologie i do ich udziału w rynku zdolności wytwórczych.
- (65) Na rysunku 1 i w tabeli 9 poniżej wskazano, które technologie będą wdrażane przez jednostki wybrane w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych w drodze aukcji podstawowych na okres dostaw do 2029 r.

Rysunek 1

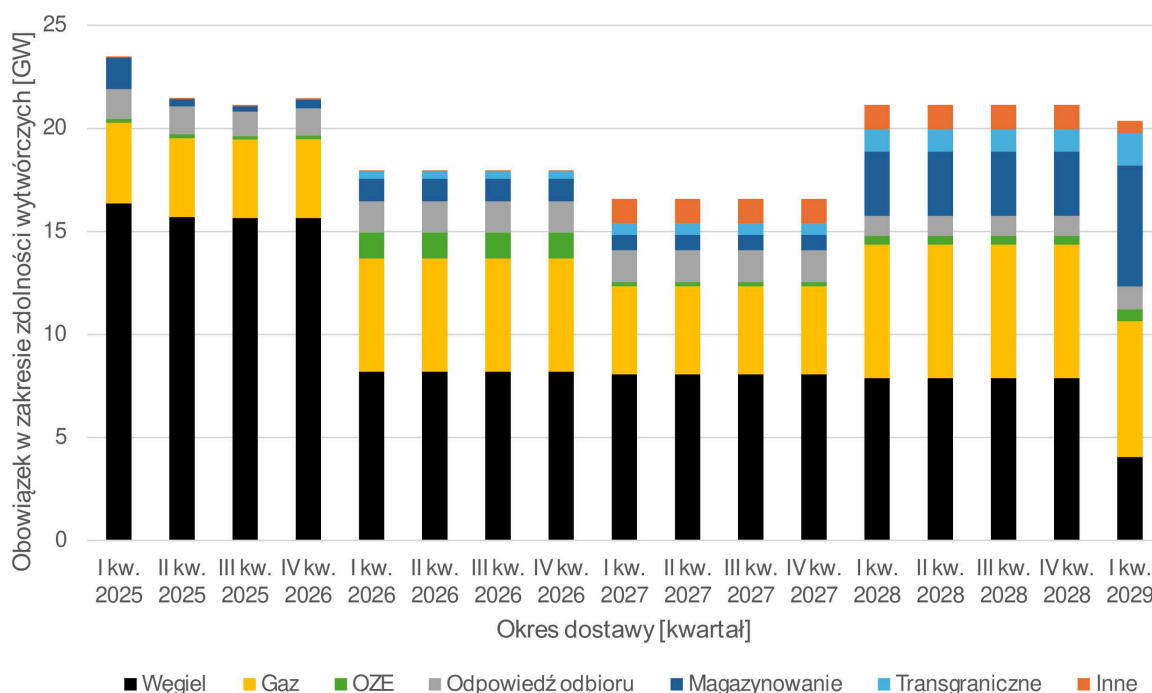

Tabela 9

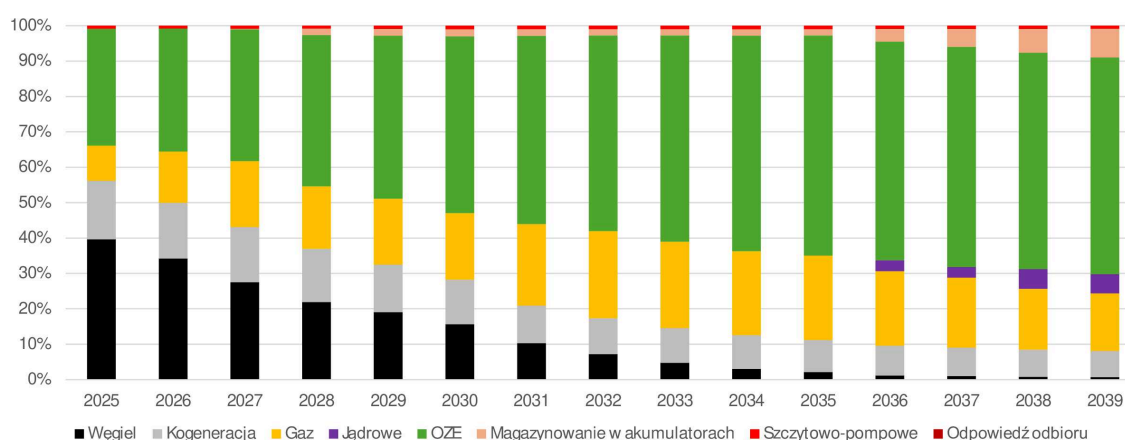
	Węgiel	Gaz	OZE	Odpowiedź odbioru	Magazynowanie	Transgraniczne	Inne
I kw. 2025	16,37	3,91	0,18	1,45	1,53	0,00	0,05
II kw. 2025	15,70	3,83	0,18	1,36	0,36	0,00	0,05
III kw. 2025	15,65	3,82	0,16	1,18	0,28	0,00	0,05
IV kw. 2025	15,65	3,83	0,18	1,32	0,43	0,00	0,05
I kw. 2026	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
II kw. 2026	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
III kw. 2026	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
IV kw. 2026	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
I kw. 2027	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
II kw. 2027	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
III kw. 2027	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
IV kw. 2027	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
I kw. 2028	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
II kw. 2028	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
III kw. 2028	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
IV kw. 2028	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
I kw. 2029	4,05	6,60	0,57	1,11	5,87	1,58	0,58

Źródło: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Polska.

- (66) NRAA zawiera założenia na lata 2025–2040 dotyczące rozwoju OZE, rozwiązań w zakresie magazynowania energii, dyspozycyjnych źródeł energii wykorzystujących paliwa niskoemisyjne lub bezemisyjne, urządzeń odpowiedzi odbioru, elektromobilności i innych sektorów. W scenariuszu z mechanizmem zdolności wytwórczych ich prognozowane wykorzystanie istotnie wzrasta z upływem czasu, jak pokazano na rysunku 2 poniżej, natomiast udział węgla znacznie spada po wygaśnięciu odstępstwa (z 40 % w 2025 r. do 20 % w 2029 r.). W kolejnych latach udział rynkowy produkcji energii elektrycznej opartej na węglu nadal maleje. Wynika to również z wygaśnięcia długoterminowych umów zawartych w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych przed dniem 31 grudnia 2019 r. z instalacjami zasilanymi węglem (zob. motyw 7 powyżej).

Rysunek 2

Udział technologii wytwarzania energii elektrycznej w scenariuszu mechanizmu zdolności wytwórczych ⁽¹⁸⁾

Źródło: dane PSE zebrane na potrzeby przygotowania NRAA.

⁽¹⁸⁾ Oparte na węglu zdolności wytwarzania energii elektrycznej w koszyku energetycznym po wygaśnięciu odstępstwa to istniejące zdolności, które zakontraktowano na podstawie umów wieloletnich przed dniem 31 grudnia 2019 r. w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych.

3.3.3. Ocena barier inwestycyjnych

- (67) W maju i czerwcu 2024 r. polskie Ministerstwo Klimatu i Środowiska przeprowadziło wśród uczestników rynku energii elektrycznej ankietę⁽¹⁹⁾, aby poznać ich opinie na temat stopnia rozwoju rynku energii elektrycznej i funkcjonowania rynku zdolności wytwórczych.
- (68) Na podstawie wyników ankiety Ministerstwo określiło m.in. następujące przeszkody i obszary, w przypadku których należy rozważyć zmianę przepisów:
- zmiany w kierunku większej elastyczności w systemie elektroenergetycznym, w tym promowanie usług w zakresie elastyczności, umów z cenami dynamicznymi i systemowych usług bilansujących oraz lepszej integracji OZE,
 - w kontekście funkcjonowania rynku hurtowego – brak środków zapewniających odpowiednią marżę cen energii elektrycznej i chroniących odbiorców końcowych przed wysokimi cenami energii.
- (69) Według uczestników proces administracyjnego zatwierdzania inwestycji w infrastrukturę sieciową jest długi i złożony. Brak akceptacji społecznej stwarza nadmierne przeszkody dla inwestycji infrastrukturalnych. Kapitał zewnętrzny, w tym finansowanie dłużne, jest niezbędny, aby umożliwić inwestorom podjęcie decyzji o rozpoczęciu inwestycji, ponieważ koszty projektów w sektorze energetycznym nadal rosną.
- (70) W 2024 r. polski krajowy organ regulacyjny przeprowadził ankietę w celu zebrania opinii uczestników rynku energii oraz propozycji dotyczących ewentualnych zmian w istniejącym polskim mechanizmie zdolności wytwórczych. Na podstawie wyników badania zidentyfikowano szereg czynników, które mogły mieć wpływ na wyniki aukcji na rynku zdolności wytwórczych na okresy dostaw rozpoczynający się po dniu 1 lipca 2025 r. Są to:
- ograniczona zdolność do zapewnienia finansowania z rynków finansowych na modernizację istniejących jednostek wytwórczych i rozwój nowych jednostek wytwórczych wykorzystujących paliwa kopalne,
 - znaczny wpływ sytuacji na świecie, np. pandemii COVID-19 i uwarunkowań geopolitycznych (zakłócenia w dostawach półproduktów, materiałów i surowców z regionów dotkniętych wojną lub zagrożeniami terrorystycznymi) oraz wyzwań makroekonomicznych (stopniowe pogłębianie się kryzysu i gwałtowny wzrost inflacji), który negatywnie odbił się na kosztach pozyskiwania kapitału,
 - skomplikowane i długotrwałe procedury administracyjne związane z uzyskiwaniem decyzji dotyczących lokalizacji, decyzji środowiskowych i pozwoleń na budowę.
- (71) Zdaniem Polski obecne zasady rynkowe i ramy regulujące funkcjonowanie istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych nie utrudniają rozwoju magazynowania i odpowiedzi odbioru we wspomnianym mechanizmie. Głównym czynnikiem wpływającym na rozwój tych zdolności jest, zdaniem Polski, efektywność ekonomiczna jednostek. Obecne i prognozowane przychody z rynku energii i usług pomocniczych wydają się niewystarczające, aby pokryć koszty i zagwarantować zadowalającą marżę zysku.

3.3.4. Plan odejścia od udziału zdolności wytwórczych przekraczających limit emisji w mechanizmach zdolności wytwórczych

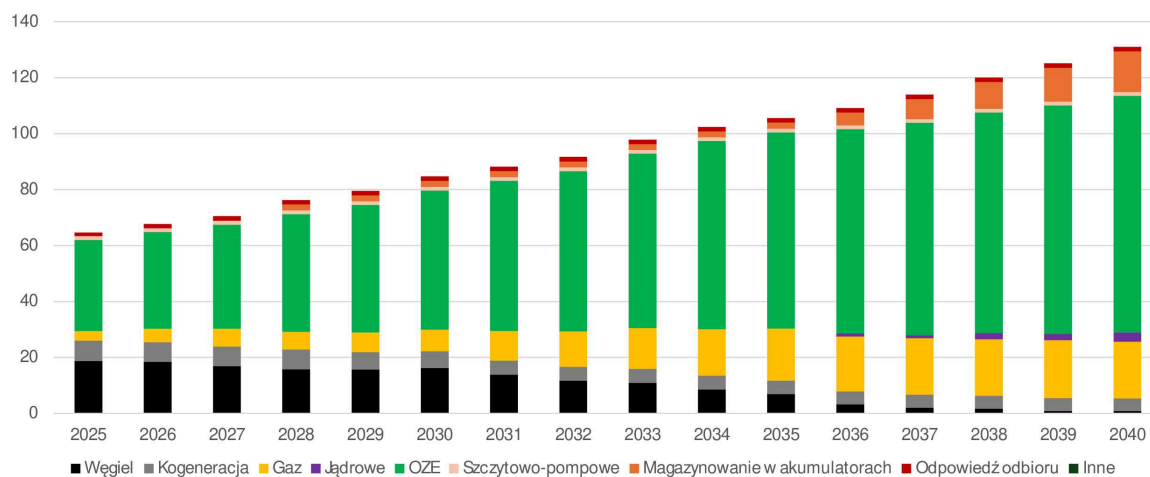
- (72) Zgodnie z wymogami art. 64 ust. 2 lit. d) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej do wniosku dołączono plan z celami pośrednimi dotyczący odchodzenia od udziału węgla w istniejącym mechanizmie zdolności wytwórczych do dnia wygaśnięcia wnioskowanego odstępstwa, w tym plan pozyskania niezbędnych zdolności zastępczych. W dokumentach tych Polska przedstawia również środki mające na celu usunięcie barier regulacyjnych i inwestycyjnych wskazanych w motywach 67–71.

⁽¹⁹⁾ Polska zaznacza, że ankieta była otwarta dla wszystkich uczestników rynku. Wzięło w niej udział ponad 120 podmiotów reprezentujących wytwórców, dostawców, operatorów, agregatorów oraz konsumentów energii elektrycznej (w tym przemysłowych) i innych.

- (73) Z powodów przedstawionych w motywach 59 i 64 powyżej Polska twierdzi, że odstępstwo może tymczasowo doprowadzić do nieco wolniejszego odchodzenia od jednostek węglowych na rynku zdolności wytwórczych w perspektywie krótkoterminowej, ale stworzy korzystniejsze warunki dla inwestycji w zdolności zastępcze w perspektywie średnioterminowej. Ponadto w przypadku przyznania wnioskowanego odstępstwa jednostki wytwórcze opalane węglem nie będą już mogły konkurować z jednostkami niskoemisyjnymi w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych po dniu 31 grudnia 2028 r., kiedy wygaśnie wnioskowane odstępstwo. W związku z tym oczekuje się, że potencjalny wolumen jednostek węglowych, które byłyby efektywne ekonomicznie na rynku energii, będzie bardzo ograniczony ze względu na brak zachęt finansowych, wysokie koszty eksploatacji i utrzymania, niewielką liczbę godzin funkcjonowania i odpowiadające jej niskie przychody oraz koniec ich technicznego okresu eksploatacji ⁽²⁰⁾.
- (74) Polska nie oczekuje dużych inwestycji rynkowych w latach 2025–2028, z wyjątkiem inwestycji otrzymujących wsparcie publiczne, jak wspomniano w motywach 77–81, ponieważ nowych jednostek nie można uruchomić w terminie umożliwiającym ich działanie w tym okresie. Wynika to głównie z czasu ich realizacji oraz z faktu, że nie uzyskały one jeszcze umów przyłączeniowych i pozwoleń środowiskowych.
- (75) W NRAA przedstawiono szacunki dotyczące zdolności zastępczych, które należałoby zainstalować, aby zastąpić w systemie wytwarzanie energii oparte na węglu ⁽²¹⁾, w tym orientacyjną krajową trajektorię ogólnego udziału energii odnawialnej. Na rysunku 3 poniżej przedstawiono przegląd polskiego planu z celami pośrednimi dotyczącego odchodzenia od udziału węgla w istniejącym mechanizmie zdolności wytwórczych do dnia wygaśnięcia wnioskowanego odstępstwa.

Rysunek 3

Moc zainstalowana technologii wytwarzania energii elektrycznej w scenariuszu z mechanizmem zdolności wytwórczych. Wszystkie wartości podano w GW

Źródło: NRAA.

- (76) Aby osiągnąć cele pośrednie, Polska zastosuje plan wdrażania (zob. motyw 82) i przeprowadzi dodatkowe reformy regulacyjne (zob. motywy 83–85). Ponadto Polska spodziewa się pozyskać niezbędne zdolności zastępcze za pomocą istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych (zob. motywy 77–80) i innych systemów wsparcia (zob. motyw 81). Osiągnięto już niektóre z celów pośrednich na drodze do pozyskania niezbędnych zdolności zastępczych: nowe dyspozycyjne zdolności zostaną uruchomione przed wygaśnięciem odstępstwa, o czym świadczą wyniki aukcji podstawowych na okresy dostaw obejmujące lata 2026–2029 (zob. motywy 77, 78 i 80).

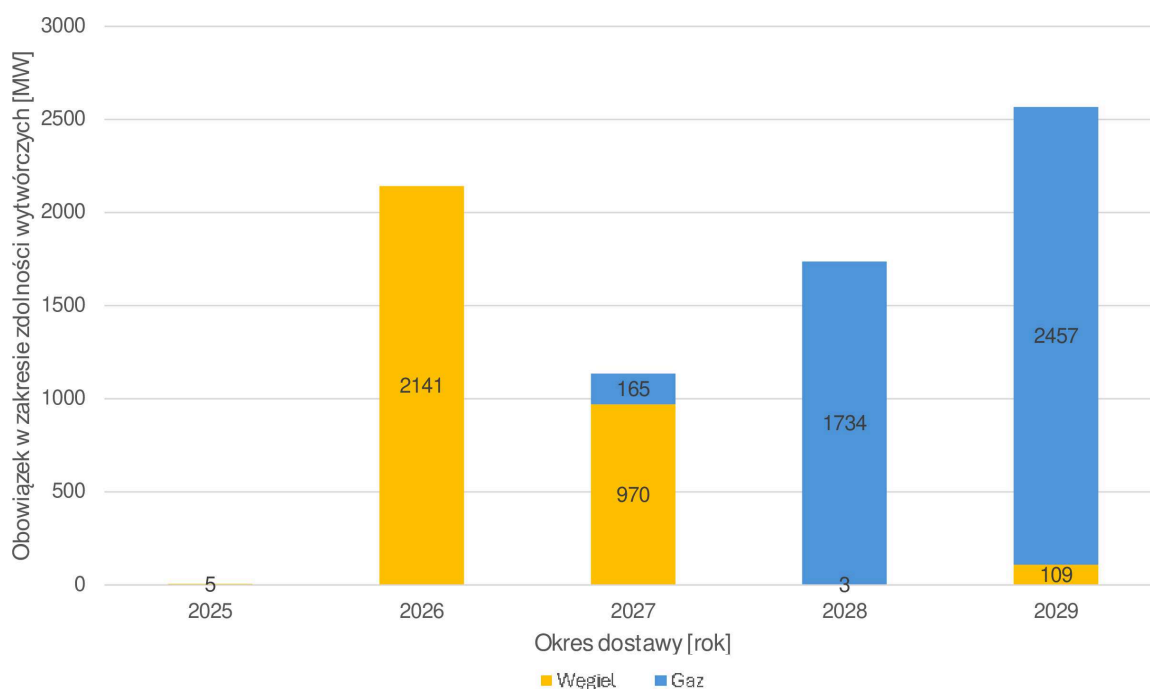
⁽²⁰⁾ Na rys. 2 i 3 w niniejszej decyzji widoczny jest ograniczony spadek zdolności wytwórczych opartych na węglu w latach 2028–2030 w porównaniu z poprzednimi latami. Wynika to z faktu, że oparte na węglu zdolności wytwarzania energii elektrycznej w koszyku energetycznym po wygaśnięciu odstępstwa są to istniejące zdolności, które zakontraktowano na podstawie umów wieloletnich przed dniem 31 grudnia 2019 r. w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych.

⁽²¹⁾ W NRAA zakłada się, że zdolności te zostaną nabyte dzięki nowym, istniejącym lub planowanym systemom wsparcia oraz dzięki projektom rynkowym.

- (77) Na lata 2026–2028 w NRAA wykazano wzrost o ok. 3 GW mocy wytwórczych opartych na gazie i o ok. 2 GW nowych jednostek magazynowania energii w akumulatorach. W ramach zakończonych aukcji podstawowych na lata dostawy 2026 i 2027 pozyskano ponad 3,1 GW nowych jednostek gazowych. Na rok dostawy 2028 zamówiono ponad 1,7 GW dodatkowej pojemności magazynowania energii w akumulatorach. Wyniki aukcji głównej na rok dostawy 2029, przeprowadzonej po opublikowaniu NRAA, wskazują, że całkowita pojemność magazynowa na 2029 r. osiągnęła do 6 GW, przekraczając prognozy zawarte w NRAA.
- (78) Na rysunku 4 poniżej przedstawiono wolumeny obowiązków w zakresie nowych zdolności wytwórczych⁽²²⁾ opartych na gazie i pojemności magazynowania, które już pozyskano w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych do 2029 r.

Rysunek 4

Nowe obowiązki w zakresie zdolności wytwórczych zakontraktowane w drodze już zakończonych aukcji

Źródło: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Polska.

- (79) Oczekuje się, że moc zainstalowana OZE wzrośnie o prawie 10 GW do 2028 r. i o dodatkowe 8 GW do 2030 r. Ponadto w latach 2031–2040 oczekuje się ponad 12,5 GW z jednostek gazowych, 12,5 GW pojemności magazynowania energii w akumulatorach, prawie 35 GW z OZE i 3,3 GW z elektrowni jądrowych (scenariusz z mechanizmem zdolności wytwórczych). Polska wskazuje, że wartości podane w NRAA są zgodne z istniejącymi i planowanymi systemami OZE oraz że osiągnięty zostanie udział OZE w komponencie elektroenergetycznym zgodny z orientacyjną krajową trajektorią ogólnego udziału energii odnawialnej.
- (80) NRAA zakłada również rozszerzenie odpowiedzi odbioru. Zdolności w zakresie wyraźnej odpowiedzi odbioru pozyskane w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych osiągną 1 600 MW do 2029 r., a następnie pozostaną stabilne na tym poziomie. Oprócz wyraźnej odpowiedzi odbioru ukryta odpowiedź odbioru będzie stopniowo rosła w kolejnych latach objętych oceną. Ta ukryta odpowiedź odbioru obejmuje elastyczność związaną z produkcją wodoru, systemami przetwarzania energii elektrycznej w ciepło i pojazdami elektrycznymi. Do 2030 r. ukryta odpowiedź odbioru umożliwi przesunięcie ok. 500 MW, przy czym do 2033 r. wartość ta wzrośnie do ok. 3 000 MW, a następnie będzie nadal się zwiększać. Łącznie mechanizmy te umożliwią przesunięcie do 20 % popytu krajowego z godzin szczytu na okresy odznaczające się niższymi cenami.
- (81) Oprócz środków opisanych w motywie 76 powyżej Polska planuje nadal wspierać wdrażanie instalacji niskoemisyjnych. Główne programy wsparcia to:
- program budowy i eksploatacji nowej elektrowni jądrowej o mocy do 3 750 MW, która ma zacząć działać w drugiej połowie lat 30. XXI wieku⁽²³⁾,

⁽²²⁾ Obowiązek w zakresie zdolności wytwórczych jest mniejszy niż moc zainstalowana jednostek, w odniesieniu do których oczekuje się, że będą pojawiać się na rynku każdego roku.

⁽²³⁾ Pomoc państwa SA.109707 (2024/C) (ex 2024/N) – Polska – Środki pomocy na rzecz pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce.

- program wspierający wdrożenie do 2028 r. nowych wysokosprawnych jednostek kogeneracyjnych o całkowitej mocy zainstalowanej wynoszącej 5 100 MW, który umożliwi wymianę opalanych węglem kotłów ciepłowniczych na jednostki kogeneracyjne wykorzystujące głównie gaz ziemny ⁽²⁴⁾,
 - programy w zakresie odnawialnych źródeł energii wspierające m.in. instalację 3 000 MW lądowych zdolności wiatrowych, 9 000 MW energii słonecznej (fotowoltaicznej), 180 MW energii wodnej, 300 MW biogazu rolniczego, 660 MW instalacji biomasy i biogazu (w latach 2022–2027) ⁽²⁵⁾ oraz do 10,9 GW morskiej energii wiatrowej (w latach 2025–2028) ⁽²⁶⁾,
 - ok 3 100 GW biometanu na rok, co będzie wiązać się z budową około 50 instalacji w przypadku zakładu o średniej mocy zainstalowanej 2,8 MW (po przeliczeniu na ekwiwalent energii elektrycznej) ⁽²⁷⁾.
- (82) Jeżeli chodzi o środki regulacyjne, Polska będzie nadal realizować swój plan wdrażania, który obejmuje reformy rynku energii elektrycznej w pięciu obszarach: rynku bilansującego, odpowiedzi odbioru, rynku detalicznego, rozbudowy sieci i transgranicznych połączeń wzajemnych oraz ograniczeń alokacji. Od czasu przyjęcia planu wdrażania Polska na bieżąco realizuje reformy rynku i publikuje informacje o postępach w tym zakresie w czterech sprawozdaniach monitorujących. Przykładowo, w toku są niektóre projekty inwestycyjne (np. drugi tor linii Mikułowa-Świebodzice (400 kV)), a także trwa wdrażanie inteligentnych liczników z myślą o osiągnięciu określonego w planie celu, jakim jest dotarcie do 2028 r. do 80 % użytkowników końcowych.
- (83) Oprócz reform zgłoszonych w ramach planu wdrażania władze polskie proponują reformy regulacyjne w sektorze OZE oraz zmiany w ramach regulacyjnych dotyczących przyłączy do sieci elektroenergetycznej, mające na celu usunięcie barier regulacyjnych i inwestycyjnych określonych w sekcji 3.3.3.
- (84) Jeżeli chodzi o sektor OZE, główne planowane środki mają na celu zwiększenie atrakcyjności rozliczeń netto dla prosumentów; przyspieszenie procesu wydawania pozwoleń; zniesienie zasady 10H (zgodnie z którą odległość farmy wiatrowej od budynków mieszkalnych nie może być mniejsza niż dziesięciokrotność wysokości turbiny wiatrowej); promowanie podłączania do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej; oraz przyspieszenie i usprawnienie realizacji inwestycji w morskie farmy wiatrowe. Polska spodziewa się wdrożyć te środki w 2025 r.
- (85) Jeżeli chodzi o przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, Polska planuje usprawnić planowanie rozwoju sieci przesyłowych i dystrybucyjnych oraz zwiększyć liczbę obiektów, które można podłączyć, poprzez wprowadzenie uproszczonych procedur. Obejmuje to utworzenie scentralizowanych platform internetowych z regularnie aktualizowanymi informacjami na temat złożonych wniosków i statusu ich rozpatrywania lub na temat dostępnych zdolności przyłączenia, a także wprowadzenie w umowach przyłączeniowych obowiązku osiągnięcia celów pośrednich. Polska spodziewa się wdrożyć te środki w 2025 r.
- (86) Ponadto, jak zaznaczono również w planie z celami pośrednimi (zob. rysunek 3 w motywie 75), po wygaśnięciu odstępstwa Polska będzie nadal zapewniać stopniowe zastępowanie zdolności wytwórczych opartych na węglu zdolnościami wytwórczymi o niższych emisjach. Zdolności te będą pozyskiwane lub są właśnie pozyskiwane za pośrednictwem istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych i innych systemów wsparcia i zostaną włączone do systemu na warunkach rynkowych. Jednocześnie Polska będzie nadal wdrażać reformy wyszczególnione w planie wdrażania ⁽²⁸⁾ oraz pozostałe środki regulacyjne, o których mowa w motywie 83, aby tworzyć korzystne warunki rynkowe dla inwestycji zarówno publicznych, jak i prywatnych.

⁽²⁴⁾ Pomoc państwa SA.51192 (2019/N) – Polska – Wsparcie i pomoc państwa na rzecz kogeneracji; SA.52530 (2019/N) – Polska – Ulgi w opłacie kogeneracyjnej dla odbiorców przemysłowych.

⁽²⁵⁾ Pomoc państwa SA.64713 (2021/N) – Polska – Przedłużenie programu pomocy dla OZE.

⁽²⁶⁾ Pomoc państwa SA.55940 (2021/N) – Polski program wsparcia morskiej energetyki wiatrowej.

⁽²⁷⁾ Proponowane rozwiązania będą podlegać zatwierdzeniu przez Komisję jako pomoc państwa.

⁽²⁸⁾ Dokument dostępny pod adresem: <https://circabc.europa.eu/ui/group/8f5f9424-a7ef-4dbf-b914-1af1d12ff5d2/library/6184db18-c5ad-4c82-a2d3-1d2564e1a7a7/details>.

4. UWAGI OTRZYMANE PODCZAS KONSULTACJI PUBLICZNYCH

- (87) Jak stwierdzono w motywie 3, w okresie od dnia 14 lutego 2025 r. do dnia 17 marca 2025 r. Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne w sprawie wniosku. Zgłoszono jedną uwagę.
- (88) Respondent zauważa, że w NRAA przewidziano udział zasobów zagranicznych w aukcjach w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych. Powołując się na opinię ACER, o której mowa w sekcji 3.2.3 niniejszej decyzji, respondent twierdzi, że w NRAA zaniżono wkład zasobów zagranicznych niezbędnych do zaspokojenia zapotrzebowania w Polsce. Efektem jest dopuszczenie do udziału w aukcjach ograniczonych wolumenów zagranicznych zdolności wytwórczych.
- (89) W szczególności respondent twierdzi, że Polska stosuje do określenia wolumenu aukcji uzupełniających wzór (zob. motyw 35 powyżej), który może skutkować uniemożliwieniem udziału zasobów zagranicznych w aukcjach.
- (90) W odpowiedzi na te zarzuty Polska zauważa, że jednostki znajdujące się w strefie profilu synchronicznego kwalifikowały się do udziału w aukcji głównej na dostawy 2027 i kolejne lata oraz w aukcjach dodatkowych na rok dostawy 2025 i kolejne lata. Jednostki zagraniczne kwalifikują się do umów jednorocznych.
- (91) W odniesieniu do aukcji uzupełniających Polska potwierdza, że ilość zagranicznych zdolności wytwórczych, które mogą w nich uczestniczyć, jest określana zgodnie z parametrami wskazanymi w motywach 10 i 35 powyżej.
- (92) Polska wyjaśnia, że parametry te odzwierciedlają cel aukcji uzupełniających, a mianowicie pozyskanie brakujących zdolności, a nie kontraktowanie po raz drugi tych samych zdolności, które już zabezpieczono na dany okres dostawy w ramach poprzednich aukcji. W przeciwnym razie przekroczone zostałyby maksymalne wejściowe zdolności wytwórcze, a wolumen oferowany na potrzeby transgranicznego udziału byłby większy niż wolumen, który może przyczynić się do wystarczalności polskiego systemu elektroenergetycznego.
- (93) Ponadto Polska zauważa, że w przypadku aukcji uzupełniającej przeprowadzonej w drugiej połowie 2025 r. udział zagraniczny umożliwiono w odniesieniu do całości zdolności wytwórczych, tj. 1 169 MW dla profilu synchronicznego, 365 MW dla Litwy i 593 MW dla Szwecji.

5. OCENA WNIOSKOWANEGO ODSTĘPSTWA

5.1. Podstawa prawna

- (94) Zgodnie z art. 64 ust. 2b, 2c i 2d rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej można przyznać odstępstwo od art. 22 ust. 4 lit. b) tego rozporządzenia, jeżeli spełnione są określone w nim warunki.

5.2. Art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej

- (95) Zgodnie z art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej „państwa członkowskie mogą wystąpić z wnioskiem o to, aby zdolności wytwórcze, które rozpoczęły produkcję komercyjną przed dniem 4 lipca 2019 r., emitujące więcej niż 550 g CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych na kWh energii elektrycznej i ponad 350 kg CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych średnio w skali roku na kWh mocy zainstalowanej, mogły – z zastrzeżeniem zgodności z art. 107 i 108 TFUE – w drodze wyjątku posiadać zobowiązania lub otrzymywać płatności lub zobowiązania dotyczące przyszłych płatności po dniu 1 lipca 2025 r. w ramach mechanizmu zdolności wytwórczych zatwierdzonego przez Komisję przed dniem 4 lipca 2019 r.”.
- (96) Wnioskowane odstępstwo miałyby zastosowanie do istniejących elektrowni, które przekraczają limit emisji. W drodze wyjątku takie elektrownie posiadałyby zobowiązania lub otrzymywałyby płatności lub zobowiązania dotyczące przyszłych płatności po dniu 1 lipca 2025 r. (zob. motyw 27) w ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych, który został zatwierdzony przez Komisję zgodnie z zasadami pomocy państwa w lutym 2018 r. (zob. motyw 5).
- (97) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla oceny zgodności z art. 107 i 108 TFUE.
- (98) W świetle powyższego spełnione są wymogi określone w art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

5.3. Art. 64 ust. 2c rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej

- (99) Zgodnie z art. 64 ust. 2c rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej „Komisja ocenia skutki wniosku, o którym mowa w ust. 2b, pod względem emisji gazów cieplarnianych. Komisja może przyznać odstępstwo po dokonaniu oceny sprawozdania, o którym mowa w ust. 2d, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- w dniu 4 lipca 2019 r. lub po tym dniu państwo członkowskie przeprowadziło konkurencyjny procedurze przetargowy zgodnie z art. 22 i na okres dostawy po dniu 1 lipca 2025 r., którego celem jest maksymalizacja udziału dostawców zdolności wytwórczych spełniających wymogi określone w art. 22 ust. 4;
 - ilość zdolności wytwórczych oferowanych w konkurencyjnym procesie przetargowym, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, nie jest wystarczająca, aby rozwiązać problem związany z wystarczalnością stwierdzony na podstawie art. 20 ust. 1 w okresie dostaw, którego dotyczy ten proces przetargowy;
 - zdolności wytwórcze emitujące więcej niż 550 g CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych na kWh energii elektrycznej posiadają zobowiązania lub otrzymują płatności lub zobowiązania dotyczące przyszłych płatności przez okres nieprzekraczający jednego roku i na okres dostawy, który nie przekracza okresu obowiązywania odstępstwa, a także zostają zamówione poprzez dodatkowy proces udzielania zamówień, który spełnia wszystkie wymogi przewidziane w art. 22, z wyjątkiem wymogów określonych w ust. 4 lit. b) tego artykułu i wyłącznie na ilość zdolności niezbędną do zaradzenia problemowi związanemu z wystarczalnością, o którym mowa w lit. b) tego ustępu.

Odstępstwo przewidziane w niniejszym ustępie może być stosowane do dnia 31 grudnia 2028 r., jeżeli przez cały okres obowiązywania odstępstwa spełnione są warunki w nim określone.”.

5.3.1. Art. 64 ust. 2c lit. a): podstawowe procesy aukcyjne (aukcje główne i dodatkowe)

- (100) Na okres dostawy po dniu 1 lipca 2025 r. Polska przeprowadziła aukcje podstawowe po dniu 31 grudnia 2019 r. (zob. motywy 22 i 26).

Zmaksymalizowany udział w aukcjach podstawowych dostawców zdolności wytwórczych, którzy nie przekraczają limitów emisji

- (101) Te aukcje podstawowe były otwarte na udział istniejących i nowych wytwórców oraz operatorów odpowiadzi odbioru i instalacji magazynowych zlokalizowanych w Polsce i w sąsiadujących państwach członkowskich (zob. motyw 10), zaś po dniu 31 grudnia 2019 r. uniemożliwiono udział w nich istniejącym elektrowniom, które przekraczały limit emisji (zob. motyw 8).
- (102) W aukcjach podstawowych jednostki zdolności wytwórczych, które nie przekraczały limitu emisji, nie konkurowały z jednostkami przekraczającymi ten limit. Ponadto jednostki mocy, które nie przekraczały limitu emisji, miały możliwość zawarcia umów na dłuższe terminy w porównaniu z jednostkami uczestniczącymi w aukcjach dodatkowych lub uzupełniających, w przypadku których maksymalny czas trwania umowy wynosi jeden rok.
- (103) Premia ekologiczna, o której mowa w motywie 17, stanowi dodatkową zachętę dla udziału niskoemisyjnych zdolności wytwórczych w aukcjach podstawowych. W sytuacjach remisowych dostawcy zdolności wytwórczych o niższych współczynnikach emisji mają pierwszeństwo przed dostawcami o wyższych współczynnikach emisji, zaś w przypadku zdolności wytwórczych odznaczających się emisjami poniżej 450 g CO₂/MWh możliwe jest zawarcie umów na czas dłuższy niż w przypadku pozostałych dostawców zdolności wytwórczych.
- (104) Przeprowadzone już aukcje podstawowe na lata dostawy 2025–2029 poskutkowały wymiernym wzrostem zakontraktowanych zdolności wytwórczych, które nie przekraczają limitu emisji (np. magazynowanie energii w akumulatorach i jednostki opalane gazem) (zob. motyw 78).
- (105) Ponadto jednostki zdolności wytwórczych, w przypadku których nie jest przekraczany limit emisji, będą również kwalifikować się do udziału w aukcjach uzupełniających (zob. motyw 32 powyżej). Aukcje te będą prowadzone wyłącznie w przypadku gdy w ramach aukcji podstawowych nie uda się pozyskać ilości zdolności wytwórczych niezbędnej do rozwiązania problemu z wystarczalnością (zob. motyw 27).

- (106) W związku z powyższym można stwierdzić, że po dniu 31 grudnia 2019 r. Polska przeprowadziła szereg konkurencyjnych procesów przetargowych na okres dostawy po dniu 1 lipca 2025 r., których celem jest maksymalizacja udziału dostawców zdolności wytwórczych spełniających wymogi art. 22 ust. 4 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

Zgodność aukcji podstawowych z art. 22 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej

- (107) Komisja zatwierdziła strukturę polskiego mechanizmu zdolności wytwórczych w swojej decyzji w sprawie pomocy państwa z dnia 7 lutego 2018 r. W motywach 108–120 poniżej oceniono, czy aukcja podstawowa jest zgodna z art. 22 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (108) W art. 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej określono szczególne cechy strukturalne, które musi posiadać każdy mechanizm zdolności wytwórczych⁽²⁹⁾, natomiast w art. 22 ust. 3 określono szczegółowe wymogi dotyczące mechanizmów zdolności wytwórczych innych niż rezerwy strategiczne, takich jak istniejący mechanizm zdolności wytwórczych.
- (109) Art. 22 ust. 1 lit. g) i h) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że techniczne warunki uczestnictwa dostawców zdolności wytwórczych należy określić z wyprzedzeniem przed rozpoczęciem procesu selekcji oraz że mechanizm zdolności wytwórczych musi być otwarty na udział wszystkich zasobów, które są w stanie spełnić wymagane parametry techniczne, w tym magazynowania energii i zarządzania stroną popytową. Wymogi kwalifikacji wstępnej do konkurencyjnych procesów przetargowych przeprowadzonych po dniu 31 grudnia 2019 r. określono przed rozpoczęciem procesu selekcji (zob. motyw 11), a procesy te były otwarte dla istniejących i nowych wytwórców oraz operatorów odpowiedzi odbioru i instalacji magazynowych zlokalizowanych w Polsce oraz dla zagranicznych zdolności wytwórczych (zob. motyw 10). Ponadto zasady kwalifikowalności (zob. motyw 10), czas realizacji (zob. motyw 12) i okresy obowiązywania umów (zob. motywy 15, 16 i 18) uwzględniają specyfikę potencjalnych dostawców zdolności wytwórczych w celu zapewnienia równych warunków działania dla poszczególnych technologii oraz dla nowych i istniejących zdolności wytwórczych.
- (110) Art. 22 ust. 1 lit. d) i f) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że dostawców zdolności wytwórczych należy wybierać w drodze przejrzystego, niedyskryminacyjnego i konkurencyjnego procesu, a także ich wynagrodzenie należy ustalać w drodze konkurencyjnego procesu. W ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych dostawców zdolności wytwórczych wybiera się w drodze aukcji. Parametry aukcji są publicznie dostępne i ustalane z dużym wyprzedzeniem przed aukcjami (zob. motywy 11 i 13). Kryteria kwalifikowalności i inne cechy strukturalne, o których mowa w motywach 11 i 13, gwarantują, że aukcje są niedyskryminacyjne i konkurencyjne. Aukcja jest aukcją holenderską z jednolitą ceną (na zasadzie pay-as-clear), która kończy się po ustaleniu najniższej ceny, po której popyt jest równy podaży (zob. motyw 13).
- (111) Art. 22 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że mechanizmy zdolności wytwórczych nie mogą powodować nieuzasadnionych zakłóceń rynku ani ograniczać obrotu międzystrefowego. Istniejący mechanizm zdolności wytwórczych wynagradza jedynie dostępność, a nie faktycznie wyprodukowaną energię elektryczną (zob. motyw 9), a konkurencyjny proces alokacji gwarantuje, że przychody generowane przez rynek zdolności wytwórczych są ograniczone do niezbędnego minimum i umożliwiają rynkowi hurtowemu wysyłanie odpowiednich sygnałów cenowych i inwestycyjnych. Ponadto konkurencyjny proces przetargowy jest otwarty i niedyskryminacyjny (zob. motywy 11 i 13).
- (112) Zgodnie z, odpowiednio, art. 22 ust. 1 lit. e) oraz i) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej mechanizmy zdolności wytwórczych muszą zapewniać zachęty dla dostawców takich zdolności, aby byli oni dostępni w okresach oczekiwanego przeciążenia systemu, oraz stosować odpowiednie sankcje wobec dostawców zdolności wytwórczych, którzy nie są dostępni podczas przeciążenia systemu.
- (113) W ramach istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych przewidziano płatności dla dostawców takich zdolności, które mają być dostępne w okresach oczekiwanego przeciążenia systemu, a sankcje mają zastosowanie w przypadku niedostępności (zob. motywy 9 i 20).

⁽²⁹⁾ Zgodnie z tym artykułem, mechanizmy zdolności wytwórczych: b) nie mogą powodować nieuzasadnionych zakłóceń rynku ani ograniczać obrotu międzystrefowego; c) nie mogą wykraczać poza to, co jest konieczne do rozwiązania problemów z wystarczalnością; d) muszą dokonywać selekcji dostawców zdolności wytwórczych w drodze przejrzystego, niedyskryminacyjnego i konkurencyjnego procesu; e) muszą wprowadzać zachęty dla dostawców zdolności wytwórczych, aby byli oni dostępni w okresach oczekiwanego przeciążenia systemu; f) muszą zapewniać ustalanie wynagrodzenia w drodze konkurencyjnego procesu; g) muszą ustalać techniczne warunki uczestnictwa dostawców zdolności wytwórczych z wyprzedzeniem przed rozpoczęciem procesu selekcji; h) muszą być otwarte na udział wszystkich zasobów, które są w stanie spełnić wymagane parametry techniczne, w tym magazynowania energii i zarządzania stroną popytową; oraz i) muszą stosować odpowiednie sankcje wobec dostawców zdolności wytwórczych, którzy nie są dostępni podczas przeciążenia systemu.

- (114) Art. 22 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że mechanizm zdolności wytwórczych nie może wykraczać poza to, co jest konieczne do rozwiązania problemu z wystarczalnością. Metoda opisana w motywie 14 powyżej zapewnia spełnienie tego wymogu, ponieważ: a) problem z wystarczalnością określa się na podstawie gotowości konsumentów do zapłaty za zdolności wytwórcze (przy czym ilość zdolności, która ma być przedmiotem aukcji, określa się na podstawie normy niezawodności); oraz b) ilość zdolności wytwórczych niezbędną do rozwiązania problemu z wystarczalnością ustala się z uwzględnieniem prawdopodobnej dostępności zdolności, na podstawie propozycji OSP i przy udziale krajowego organu regulacyjnego.
- (115) Jeżeli chodzi o zgodność z art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, Komisja zauważa, że konkurencyjny charakter procesu alokacji (zob. motywy 10, 11 i 13) oraz konstrukcja krzywej w aukcji (zob. motyw 14) gwarantują, że cena rozliczenia aukcji zmierza do zera, jeżeli na rynku dostępne są wystarczające zdolności wytwórcze, zgodnie z wymogami określonymi w lit. a). Ponadto istniejący mechanizm obejmuje rynek wtórny, aby zapewnić możliwość przenoszenia obowiązków w zakresie zdolności wytwórczych między kwalifikującymi się dostawcami zdolności wytwórczych, zgodnie z lit. c). Z powodów określonych w motywie 113 powyżej spełniony jest wymóg określony w lit. b), zgodnie z którym mechanizm zdolności wytwórczych musi wynagradzać uczestniczące zasoby wyłącznie za ich dostępność i zapewniać, aby wynagrodzenie to nie miało wpływu na decyzje dostawcy zdolności wytwórczych w sprawie wytwarzania lub niewytwarzania energii.
- (116) Z powodów przedstawionych w powyższych motywach aukcje podstawowe są zgodne z art. 22 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (117) W art. 22 ust. 4 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej określono wymogi dotyczące limitu emisji i limitu budżetu emisji dwutlenku węgla. Polska wprowadziła limit emisji i uniemożliwiła istniejącym elektrowniom przekraczającym ten limit udział w aukcjach przeprowadzanych po dniu 31 grudnia 2019 r. (zob. motyw 8). W związku z tym aukcje podstawowe przeprowadzone po dniu 31 grudnia 2019 r. i na lata dostawy po 2025 r. są zgodne z art. 22 ust. 4 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (118) Art. 22 ust. 5 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że zgodność z rozdziałem IV rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań lub umów zawartych przed dniem 31 grudnia 2019 r.
- (119) Komisja zauważa, że wieloletnie umowy dotyczące zdolności wytwórczych (zob. motyw 16) zawarte przed dniem 31 grudnia 2019 r., zawierające zobowiązania do przyszłych płatności, w tym za wytwarzanie przekraczające limit emisji, zostały zabezpieczone zgodnie z art. 22 ust. 5 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (120) W świetle powyższych rozważań warunki określone w art. 64 ust. 2c lit. a) uznaje się za spełnione.

5.3.2. *Art. 64 ust. 2c lit. b): podstawowe procesy aukcyjne – ilość zdolności wytwórczych niewystarczająca do rozwiązania problemu z wystarczalnością*

- (121) Art. 64 ust. 2c lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej uzależnia przyznanie odstępstwa od tego, czy ilość zdolności wytwórczych oferowanych w konkurencyjnym procesie przetargowym, o którym mowa w lit. a) tego samego ustępu, jest niewystarczająca do rozwiązania problemu z wystarczalnością w okresie dostaw, którego dotyczy ten proces przetargowy. Problem z wystarczalnością należy określić zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

5.3.2.1. *Problem z wystarczalnością stwierdzony przez NRAA*

- (122) Zgodnie z art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej państwa członkowskie muszą monitorować wystarczalność zasobów na swoim terytorium w oparciu o ERAA, o której mowa w art. 23 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej. W celu uzupełnienia ERAA państwa członkowskie mogą również przeprowadzić NRAA zgodnie z art. 24 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej. Art. 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej wymaga, aby NRAA miały zasięg regionalny i opierały się na metodzie, o której mowa w art. 23 ust. 3, a w szczególności w art. 23 ust. 5 lit. b)–m) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

- (123) NRAA musi opierać się na odpowiednich centralnych scenariuszach referencyjnych, zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej. Zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej państwa członkowskie mogą uwzględniać w swoich ocenach wystarczalności poziomy wrażliwości, które są związane ze specyfiką krajowego popytu i podaży na energię elektryczną. Jak wspomniano w art. 3 ust. 6 decyzji w sprawie metody ERAA, wskaźniki te mogą obejmować szeroki zakres zmian w założeniach na całym rozważanym obszarze geograficznym, w tym w różnych założeniach dotyczących danych wejściowych, takie jak moc zainstalowana, różnice w międzyobszarowych zdolnościach przesyłowych oraz różne oceny solidności inwestycji określonych w ocenie efektywności ekonomicznej.
- (124) Zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, w przypadku gdy w NRAA stwierdzono problem z wystarczalnością, który nie został zidentyfikowany w ERAA, do NRAA należy włączyć uzasadnienie rozbieżności między tymi dwiema ocenami, w tym szczegółowe informacje dotyczące poziomów wrażliwości i założeń bazowych. NRAA należy opublikować i przedłożyć ACER do zaopiniowania. W swojej opinii ACER musi ocenić, czy rozbieżności między tymi dwiema ocenami są uzasadnione.
- (125) NRAA stanowi najnowszą ocenę wystarczalności przeprowadzoną przez polskiego OSP. To na podstawie NRAA Polska zidentyfikowała problem z wystarczalnością, o którym mowa w motywie 27, i uzasadniła potrzebę wnioskowanego odstępstwa. Chociaż NRAA obejmuje lata 2025–2040, ocena w niniejszej decyzji koncentruje się na okresie istotnym dla wnioskowanego odstępstwa, tj. na latach 2025–2028.
- (126) Podczas gdy w ERAA z 2023 r. nie stwierdzono problemów z wystarczalnością w latach objętych wnioskowanym odstępstwem, w ERAA 2024 zidentyfikowano problem z wystarczalnością na lata 2026 i 2028. Chociaż ERAA 2024 podlega właśnie procesowi zatwierdzania lub zmiany ze strony ACER, dane, na których się opiera, odzwierciedlają najbardziej aktualne zmiany w systemie i najnowsze dostępne informacje oraz potwierdzają zawarty w NRAA wniosek, że w okresie objętym wnioskowanym odstępstwem istnieje problem z wystarczalnością.
- (127) Komisja zauważa jednak, że występują różnice pod względem skali problemu z wystarczalnością. ACER wydała opinię dotyczącą NRAA, jak opisano w sekcji 3.2.3 powyżej. W opinii ACER porównuje NRAA z ERAA z 2023 r., gdyż nie zatwierdziła jeszcze ERAA 2024. ACER nie określa jednak ilościowo wpływu rozbieżności ani pod względem oczekiwanego czasu braku dostaw energii elektrycznej lub EENS, ani pod względem ilości zdolności wytwórczych niezbędnej do zapewnienia wystarczalności mocy.
- (128) Jeżeli chodzi o różnice między NRAA a ERAA z 2023 r. pod względem założeń dotyczących zasobów wytwórczych, ACER uznała je za uzasadnione (zob. motyw 52).

Różnice w założeniach dotyczących zasobów wytwórczych

- (129) Zgodnie z art. 23 ust. 5 lit. d) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej ERAA i NRAA muszą odpowiednio uwzględniać udział wszystkich istniejących i ewentualnych przyszłych zasobów. Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 10 decyzji w sprawie metody ERAA dane ekonomiczne wykorzystywane na potrzeby ERAA i NRAA powinny być spójne z najnowszymi najlepszymi dostępnymi szacunkami wykorzystanymi w najnowszym badaniu kosztu kapitałowego nowej jednostki, jak określono w metodzie obliczania wskaźników wystarczalności.
- (130) Komisja zgadza się z dokonaną przez ACER oceną założeń dotyczących zasobów wytwórczych i uważa zmiany wprowadzone do NRAA za racjonalne aktualizacje w oparciu albo o najnowsze krajowe badanie kosztu kapitałowego nowej jednostki, albo najnowsze dostępne informacje⁽³⁰⁾.

Różnica dotycząca modelowania zasobów wytwórczych

- (131) Jeżeli chodzi o różnice między NRAA a ERAA z 2023 r. dotyczące modelowania zasobów wytwórczych, ACER nie była w stanie stwierdzić, czy są one uzasadnione (zob. motyw 52). ACER zauważa jednak, że kombinacja zmian wprowadzonych w NRAA powoduje wyjście z systemu większej ilości zdolności wytwórczych i potencjalny wzrost ryzyka w zakresie wystarczalności.

⁽³⁰⁾ Krajowe założenia dotyczące kosztów wykorzystano w odniesieniu do stałych kosztów operacyjnych istniejących elektrowni węglowych, a także założeń dotyczących zdolności w zakresie odpowiedzi odbioru i pojemności magazynowania oraz energii jądrowej, wiatrowej i słonecznej. Najnowsze badanie kosztu kapitałowego nowej jednostki wykorzystano do oszacowania kosztów potencjalnych nowych technologii wchodzących na rynek.

- (132) Zgodnie z art. 23 ust. 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej oceny wystarczalności zasobów powinny obejmować ocenę ekonomiczną prawdopodobieństwa wycofania aktywów wytwórczych z eksploatacji, ich czasowego zamknięcia i wprowadzenia do eksploatacji nowych aktywów wytwórczych.
- (133) Komisja zauważa, że modelowanie zasobów do celów oceny efektywności ekonomicznej w ramach NRAA różni się od modelowania stosowanego w ERAA. Niektóre założenia, które prowadzą do tych rozbieżności, nie są wystarczająco uzasadnione w NRAA lub w sprawozdaniu, o którym mowa w sekcji 3.2.4. W szczególności w odniesieniu do oceny efektywności ekonomicznej Komisja zauważa, że w NRAA decyzje gospodarcze symuluje się na podstawie pojedynczego roku kalendarzowego, a przyszłe przychody nie są brane pod uwagę. Natomiast zgodnie ze standardową praktyką gospodarczą decyzje gospodarcze wytwórców i inwestorów zazwyczaj opierają się na prognozowanych kosztach i przychodach w dłuższym okresie.
- (134) Jak zauważa Komisja, w ramach NRAA zakłada się, że w styczniu, czyli w miesiącu, w którym najczęściej występują przypadki niedoboru energii, większa część elektrowni jest w trakcie konserwacji. Zmniejsza to dostępność zasobów, wpływając tym samym na ryzyko w zakresie wystarczalności.
- (135) Symulowanie decyzji gospodarczych na podstawie kosztów i przychodów w ciągu jednego roku nie jest zgodne ze standardową praktyką gospodarczą, ponieważ może prowadzić do przedwczesnego opuszczenia rynku przez niektóre elektrownie, choć mogą one być rentowne w całym gospodarczym okresie użytkowania danego składnika aktywów. Ponadto Polska nie przedstawiła wystarczających dowodów dotyczących harmonogramów konserwacji elektrowni. W związku z tym, aby dostosować te elementy NRAA do rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej i metody ERAA, w ramach NRAA należy oszacować prawdopodobieństwo wycofania aktywów wytwórczych z eksploatacji, ich czasowego zamknięcia i wprowadzenia do eksploatacji nowych aktywów wytwórczych na podstawie szacowanych przychodów i kosztów w okresie 10 lat, a nie jednego roku. Co więcej, Polska powinna uzasadnić założenia dotyczące modeli konserwacji na podstawie rzeczywistych harmonogramów konserwacji i wyjaśnić, w jaki sposób modele te odnoszą się do szacunków zawartych w NRAA, aby wykazać, że stanowią one specyfikę krajową polskiej infrastruktury wytwórczej.
- (136) W NRAA zakłada się, że bez mechanizmu zdolności wytwórczych w latach 2025–2028 nie weszłyby na rynek odpowiedź odbioru, magazynowanie i elektrownie gazowe.
- (137) W odniesieniu do odpowiedzi odbioru założenia te są zgodne z ERAA z 2023 r. W ERAA z 2023 r. szacuje się jednak, że akumulatory i elektrownie gazowe weszłyby na rynek odpowiednio w latach 2025–2028 i 2028. Jak potwierdzono również w opinii ACER, zawarte w NRAA założenie dotyczące wejścia na rynek nowych elektrowni gazowych stanowi rozsądną aktualizację, ponieważ polską NRAA sfinalizowano później niż ERAA z 2023 r. Ponadto uruchomienie elektrowni gazowych na zasadach rynkowych w latach objętych wnioskowym odstępstwem (2025–2028 r.) jest bardzo mało prawdopodobne, z uwagi na czas ich realizacji oraz czas trwania procedur wymaganych do uzyskania pozwoleń na budowę i zezwoleń na przyłączenie do sieci. Uwagi te mają również zastosowanie do wejścia na rynek nowych instalacji magazynowych w okresie objętym wnioskowym odstępstwem.

Różnice w zakresie założeń dotyczących wymian międzystrefowych

- (138) Jeżeli chodzi o różnice między polską NRAA a ERAA z 2023 r. w odniesieniu do założeń dotyczących wymian międzystrefowych, ACER uważa, że nie są one uzasadnione (zob. motyw 52).
- (139) Art. 23 ust. 5 lit. d) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że metoda ERAA, którą należy stosować również w NRAA, musi odpowiednio uwzględniać udział wszystkich zasobów, w tym import i eksport oraz ich udział w elastycznej pracy systemu.
- (140) Chociaż w ERAA z 2023 r. przyjęto podejście regionalne i wyraźnie modeluje się wiele obszarów rynkowych, w polskiej NRAA nie modeluje się wyraźnie zagranicznych obszarów rynkowych. W rezultacie zapewnia ona ograniczoną widoczność popytu i podaży w krajach sąsiadujących. Ponadto w NRAA udział importu w zapewnieniu wystarczalności uwzględnia się w uproszczony sposób i w ogóle nie bierze się pod uwagę eksportu. Te założenia dotyczące importu i eksportu mogą prowadzić do stwierdzenia w NRAA większych problemów z wystarczalnością niż problemy zidentyfikowane w ERAA.
- (141) W odniesieniu do importu w NRAA stosuje się uproszczoną średnią wartość za okres zimowy, w którym niedobór może wystąpić jednocześnie w całym regionie, a eksport do Polski jest ograniczony – i stosuje się ją przez cały rok, mimo że w okresie letnim import jest zazwyczaj większy.

- (142) Zdaniem Polski rozbieżność w założeniach dotyczących przywozu jest uzasadniona zastosowaniem podejścia, które jej zdaniem jest spójne z metodą transgranicznego udziału (art. 26 ust. 11 lit. a) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej) (zob. motyw 55). Metodę tę należy jednak stosować wyłącznie w celu określenia, ile zagranicznych zdolności wytwórczych może uczestniczyć w mechanizmie zdolności wytwórczych po przeprowadzeniu oceny wystarczalności.
- (143) W związku z tym dla określania skali aukcji dotyczących zdolności wytwórczych istotny jest rozkład szacowanej liczby godzin niedostarczonej energii w ciągu roku. Polska może uwzględnić ten rozkład, biorąc pod uwagę sytuacje jednoczesnego niedoboru, przy określaniu ilości, które należy pozyskać w drodze aukcji zdolności wytwórczych.
- (144) Jeżeli chodzi o założenia dotyczące eksportu, w NRAA eksport w latach objętych odstępstwem szacuje się na zero MW. Założenie to wpływa na dochody generowane przez eksport, a tym samym może mieć wpływ na decyzje o likwidacji. Założenia NRAA dotyczące eksportu nie są odpowiednio uzasadnione na podstawie dowodów lub wyników modelowania ani w NRAA, ani w sprawozdaniu, o którym mowa w sekcji 3.2.4. W związku z tym ilość energii elektrycznej, którą Polskę wyeksportuje w przyszłości, należy oszacować na podstawie modelowania i przy zastosowaniu racjonalnych założeń, takich jak zbiór danych dostępny w ERAA.
- (145) W świetle powyższej analizy Komisja stwierdza, że aby zapewnić zgodność z art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, ilość zdolności wytwórczych niezbędna do spełnienia normy niezawodności należy ponownie obliczyć na podstawie zaktualizowanej NRAA. W szczególności w NRAA konieczne jest:
- oszacowanie ilości energii elektrycznej, którą Polska wyeksportuje w przyszłości, na podstawie wyników modelowania i przy zastosowaniu racjonalnych założeń; oraz
 - oszacowanie prawdopodobieństwa wycofania z eksploatacji aktywów wytwórczych, ich czasowego zamknięcia i wprowadzenia do eksploatacji nowych aktywów wytwórczych na podstawie szacowanych przychodów i kosztów w okresie 10 lat, a nie jednego roku; oraz
 - uzasadnienie założeń dotyczących modeli konserwacji na podstawie rzeczywistych harmonogramów konserwacji i wyjaśnienie, w jaki sposób modele te odnoszą się do szacunków zawartych w NRAA, aby wykazać, że stanowią one specyfikę krajową polskiej infrastruktury wytwórczej.

5.3.2.2. Ilość zdolności wytwórczych nieadekwatna dla rozwiązania problemu z wystarczalnością

- (146) Jak stwierdzono w motywie 27, aukcje uzupełniające na dany okres dostawy byłyby przeprowadzane, gdy zapotrzebowanie na dodatkową zdolność wytwórczą będzie uzasadnione na podstawie wyników NRAA i pod warunkiem spełnienia następujących warunków:
- zakończono aukcje podstawowe (aukcje główne i dodatkowe) na dany okres dostawy oraz
 - w ramach aukcji podstawowych (głównych i dodatkowych) nie pozyskano wolumenu zdolności wytwórczych wystarczającego do spełnienia normy niezawodności w danym okresie dostawy, a tym samym nie rozwiązano problemu z wystarczalnością zasobów określonego w art. 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (147) Na podstawie NRAA Polska wskazała w tabeli 1 powyżej łączne obowiązki w zakresie zdolności wytwórczych wymagane dla spełnienia normy niezawodności w latach objętych odstępstwem (2025–2028 r.). Polska zakontraktowała już poprzez aukcje główne zdolności wytwórcze na lata dostawy 2025–2028 oraz poprzez aukcje dodatkowe na lata dostawy 2025 i 2026. Aukcje dodatkowe na lata dostawy 2027 i 2028 nie odbyły się jeszcze, ponieważ aukcje te odbywają się w roku poprzedzającym okres dostawy (zob. motyw 12). Jak pokazano w tabeli 2, zdolności wytwórcze zakontraktowane na tych aukcjach nie są wystarczające do wypełnienia wszystkich obowiązków w zakresie wymaganych zdolności wytwórczych.
- (148) W związku z powyższym Komisja uważa, że wymóg proceduralny określony w art. 64 ust. 2c lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej został spełniony, ponieważ Polska potwierdziła, że aukcje uzupełniające będą przeprowadzane dopiero po zakończeniu aukcji podstawowych i tylko w przypadku gdy w ramach tych aukcji nie pozyskano zdolności wytwórczych wystarczających do rozwiązania problemu z wystarczalnością zidentyfikowanego w NRAA w odniesieniu do okresu dostawy objętego tymi aukcjami.
- (149) Jak jednak wskazano powyżej, należy zaktualizować NRAA, zgodnie z opisem w motywie 145.

- (150) Ponadto polski krajowy organ regulacyjny musi sprawdzić, czy całkowita ilość zdolności wytwórczych, która ma zostać pozyskana zgodnie ze zaktualizowaną NRAA, jest uzasadniona, a w szczególności czy odzwierciedla potrzeby systemu w sytuacjach jednoczesnego niedoboru zdolności wytwórczych.

5.3.3. Art. 64 ust. 2c lit. c): aukcje uzupełniające

- (151) Jak zauważono w motywie 31, Polska potwierdziła, że aukcje uzupełniające przeprowadza się zgodnie z tymi samymi warunkami dotyczącymi struktury, które mają zastosowanie do aukcji podstawowych, jak opisano w sekcji 2 powyżej, z wyjątkiem następujących elementów opisanych w motywie 31: i) kryteriów kwalifikowalności; ii) częstotliwości aukcji; iii) wzoru do określenia ilości zdolności wytwórczych, która ma zostać pozyskana; iv) czasu trwania umowy.
- (152) Jeżeli chodzi o cechy strukturalne aukcji uzupełniających, które nie odbiegają od cech aukcji podstawowych, Komisja odsyła do rozważań przedstawionych w motywach 108–116 powyżej i uważa, że cechy te są zgodne z odpowiednimi wymogami art. 22 rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, z wyjątkiem wymogów określonych w ust. 4 lit. b) tego artykułu.

5.3.3.1. Kryteria kwalifikowalności

- (153) Kryteria kwalifikowalności do aukcji uzupełniających są szersze niż w przypadku aukcji podstawowych, ponieważ aukcje uzupełniające są otwarte dla istniejących elektrowni, które przekraczają limit emisji określony w art. 22 ust. 4 lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej. Komisja zauważa, że stanowi to element wnioskowanego odstępstwa i jest zgodne z art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.
- (154) Jeżeli chodzi o transgraniczny udział w aukcjach uzupełniających, Komisja zauważa, że zagraniczni dostawcy zdolności wytwórczych mogą uczestniczyć w aukcjach uzupełniających zgodnie z tą samą procedurą co w aukcjach podstawowych, jak wspomniano w motywie 10. Ilość oferowaną na aukcjach uzupełniających oblicza się poprzez odjęcie ilości zdolności wytwórczych już przydzielonych uczestnikom zagranicznym w drodze aukcji podstawowych od maksymalnych wejściowych zdolności wytwórczych dostępnych na potrzeby udziału zagranicznych zdolności wytwórczych, którą oblicza się zgodnie z metodą ACER dotyczącą transgranicznego udziału.
- (155) Ponieważ maksymalne wejściowe zdolności wytwórcze dostępne na potrzeby udziału zagranicznych zdolności wytwórczych zapewniają oszacowanie zakresu, w jakim zagraniczne zdolności wytwórcze mogą przyczynić się do wystarczalności zdolności w sytuacjach przeciążenia systemu, tych samych zdolności wytwórczych nie można przydzielać dwukrotnie na ten sam okres dostawy w ramach aukcji podstawowych i uzupełniających.
- (156) Komisja stwierdza zatem, że wzór zastosowany do obliczenia ilości zdolności wytwórczych oferowanych na potrzeby transgranicznego udziału w aukcjach uzupełniających jest odpowiedni.

5.3.3.2. Częstotliwość aukcji

- (157) Jeżeli chodzi o różnice w częstotliwości między aukcjami podstawowymi i uzupełniającymi, Komisja odsyła do argumentacji przedstawionej w sekcji 5.3.2.2 i uważa je za stosowne, ponieważ aukcje uzupełniające będą przeprowadzane dopiero po zakończeniu aukcji podstawowych i tylko w przypadku gdy w ramach tych aukcji nie pozyskano wystarczających zdolności wytwórczych, aby zaradzić problemowi z wystarczalnością zidentyfikowanemu w NRAA w odniesieniu do okresu dostawy objętego tymi aukcjami.

5.3.3.3. Czas trwania umowy i okresu dostawy

- (158) Art. 64 ust. 2c lit. c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że zdolności wytwórcze emitujące więcej niż limit emisji mogą posiadać zobowiązania lub otrzymywać płatności lub zobowiązania dotyczące przyszłych płatności przez okres nieprzekraczający jednego roku i na okres dostawy, który nie przekracza okresu obowiązywania odstępstwa.
- (159) W przypadku jednostek wytwórczych, które przekraczają limit emisji, możliwe będzie zawieranie umów na okres nie dłuższy niż jeden rok (zob. motyw 28). W ramach aukcji uzupełniających będą one miały możliwość zawarcia umów na okres sześciu miesięcy (druga połowa 2025 r.) lub jednego roku (2026, 2027 lub 2028 r.).

- (160) Umowy roczne nie mogą przekraczać okresu obowiązywania wnioskowanego odstępstwa, który dobiega końca w dniu 31 grudnia 2028 r. Z tego względu płatności z tytułu zdolności wytwórczych zostaną rozdysponowane maksymalnie do końca 2028 r. (zob. motyw 37).
- (161) Okres obowiązywania umowy i okres dostawy są zatem zgodne z wymogami określonymi w art. 64 ust. 2c lit. c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

5.3.3.4. Ilość zdolności wytwórczych niezbędna do rozwiązania problemu z wystarczalnością

- (162) Art. 64 ust. 2c lit. c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej wymaga, aby zdolności wytwórcze nabywano w drodze aukcji dodatkowej wyłącznie w ilości niezbędnej do zaradzenia problemowi z wystarczalnością, o którym mowa w lit. b) tego ustępu.
- (163) Polska potwierdziła, że jeżeli wyniki NRAA wykażą potrzebę przeprowadzenia aukcji uzupełniających, aukcje te będą ograniczone do pozyskania ilości zdolności wytwórczych niezbędnej do spełnienia normy niezawodności, zgodnie z wzorem określonym w motywie 35 powyżej⁽³¹⁾.
- (164) W związku z powyższym Komisja uważa, że wymóg proceduralny określony w art. 64 ust. 2c lit. c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej został spełniony, ponieważ wzór określony w motywie 35 gwarantuje, że w ramach aukcji uzupełniających pozyskana zostanie jedynie ilość zdolności wytwórczych niezbędna do zaradzenia problemowi z wystarczalnością.
- (165) NRAA powinna jednak zostać zaktualizowana, jak opisano w motywie 145, i poddana przeglądowi przez krajowy organ regulacyjny, jak opisano w motywie 150.

5.4. Ocena sprawozdania towarzyszącego wnioskowi o odstępstwo, z uwzględnieniem wpływu wnioskowanego odstępstwa na emisje gazów cieplarnianych

- (166) Zgodnie z art. 64 ust. 2c „Komisja ocenia skutki wniosku, o którym mowa w ust. 2b, pod względem emisji gazów cieplarnianych. Komisja może przyznać odstępstwo po dokonaniu oceny sprawozdania, o którym mowa w ust. 2d”.
- (167) Zgodnie z art. 64 ust. 2d rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej wnioskowi o odstępstwo powinno towarzyszyć sprawozdanie państwa członkowskiego, które to sprawozdanie musi zawierać:
- ocenę wpływu odstępstwa pod względem emisji gazów cieplarnianych oraz na przejście w kierunku energii odnawialnej, większej elastyczności, magazynowania energii, elektromobilności i odpowiedzi odbioru;
 - plan z celami pośrednimi dotyczący odchodzenia od udziału zdolności wytwórczych, o których mowa w ust. 2b w mechanizmach zdolności wytwórczych do dnia wygaśnięcia odstępstwa, w tym plan pozyskania niezbędnych zdolności zastępczych zgodnie z orientacyjną krajową trajektorią ogólnego udziału energii odnawialnej oraz ocenę barier inwestycyjnych powodujących brak wystarczających ofert w konkurencyjnym procesie przetargowym, o którym mowa w ust. 2c lit. a).
- (168) Polska przedłożyła sprawozdanie zawierające wszystkie elementy wymienione w art. 64 ust. 2d. W szczególności Polska przedstawiła:
- ocenę wpływu odstępstwa na emisje gazów cieplarnianych (zob. motywy 56–61),
 - ocenę wpływu na transformację energetyczną (zob. motywy 62–66),
 - ocenę barier inwestycyjnych na podstawie badań przeprowadzonych przez Ministerstwo i krajowy organ regulacyjny (zob. motywy 67–71), oraz
 - plan odchodzenia od udziału zdolności wytwórczych przekraczających limit emisji w istniejącym mechanizmie zdolności wytwórczych (zob. motywy 72–85).

⁽³¹⁾ Zob. motyw 36 powyżej, aby zapoznać się z szacunkami PZM dla aukcji uzupełniających na lata dostawy 2025–2028.

- (169) W sprawozdaniu, oceniając wpływ odstępstwa na emisje gazów cieplarnianych, Polska porównuje dwa scenariusze przedstawione w NRAA: scenariusz, w którym zdolności wytwórcze przekraczające limit emisji są objęte wnioskowanym odstępstwem oraz scenariusz, w którym wnioskowane odstępstwo nie ma zastosowania.
- (170) Komisja zauważa, że emisje gazów cieplarnianych są wyższe w scenariuszu, w którym stosuje się wnioskowane odstępstwo, ponieważ scenariusz ten zakłada większe wykorzystanie produkcji energii elektrycznej opartej na węglu w systemie. Wzrost emisji gazów cieplarnianych jest jednak umiarkowany (zob. motyw 59). Ponadto odstępstwo miałyby zastosowanie jedynie przez ograniczoną liczbę lat (2025–2028 r.) i pozwoliłoby tylko na pozyskanie ilości zdolności wytwórczych niezbędnej do rozwiązania problemów z wystarczalnością zidentyfikowanych w NRAA, którą to ocenę należy zmienić zgodnie z motywami 145 i 150. Gdyby zmieniona NRAA nadal wskazywała na problem z wystarczalnością, którego nie można rozwiązać za pomocą aukcji podstawowych, Polska nie byłaby w stanie spełnić swojej normy niezawodności bez odstępstwa.
- (171) Komisja zauważa ponadto, że z powodów określonych w motywach 59, 74 i 81 powyżej jest mało prawdopodobne, aby bez wsparcia publicznego w okresie objętym odstępstwem weszły na rynek nowe dyspozycyjne zdolności wytwórcze. Po wygaśnięciu odstępstwa zdolności wytwórcze przekraczające limit emisji nie będą już kwalifikować się do udziału w rynku zdolności wytwórczych.
- (172) Polska przewiduje, że jedynie ograniczona ilość tych zdolności wytwórczych będzie rentowna na rynku energii, biorąc pod uwagę brak zachęt finansowych, wysokie koszty utrzymania i eksploatacji oraz niewielką liczbę godzin pracy i związane z tym niskie przychody. Prawdopodobnie doprowadzi to do likwidacji takich elektrowni po wygaśnięciu odstępstwa (zob. motyw 73 powyżej). Komisja zauważa, że prognozowany zmniejszony udział produkcji energii elektrycznej opartej na węglu powinien stanowić zachętę do inwestycji prywatnych i publicznych zmierzających do zastąpienia zdolności wytwórczych opartych na węglu. Odstępstwo zapewniłoby zatem możliwość odpowiedniego planowania takich inwestycji w celu ułatwienia uporządkowanego przejścia na mniej emisyjny system elektroenergetyczny w perspektywie średnioterminowej, przy jednoczesnym ograniczeniu zagrożeń dla bezpieczeństwa energetycznego.
- (173) Ponadto Komisja dostrzega, że na okres objęty wnioskowanym odstępstwem Polska już pozyskała lub planuje pozyskać, za pośrednictwem istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych i innych systemów wsparcia, zdolności wytwórcze o niższym poziomie emisji (zob. motywy 76 i 78). Wyniki aukcji podstawowych, w szczególności najnowszych (zob. motyw 78), pokazują, że zdolności wytwórcze, które nie przekraczają limitu emisji, z powodzeniem uczestniczyły w aukcjach zdolności wytwórczych.
- (174) W odniesieniu do reform regulacyjnych wspierających inwestycje niezbędne do zastąpienia produkcji energii elektrycznej opartej na węglu Polska będzie nadal stosować środki przewidziane w planie wdrażania. Ponadto Komisja zauważa, że Polska zaproponowała wraz z harmonogramem wdrażania dodatkowe środki regulacyjne, takie jak usunięcie ograniczeń dotyczących wdrażania lądowej energii wiatrowej, przyspieszenie procesu wydawania pozwoleń i usprawnienie procesu przyłączania do sieci. Środki te stworzą korzystniejsze warunki rynkowe dla inwestycji w odnawialne źródła energii, odpowiedź odbioru, magazynowanie, produkcję energii opartą na gazie, zdolności przesyłowe i zdolności połączeń międzysystemowych (zob. motywy 82–85).

6. CZAS TRWANIA ODSTĘPSTWA

- (175) Art. 64 ust. 2c akapit ostatni rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej stanowi, że odstępstwo można stosować do dnia 31 grudnia 2028 r., jeżeli przez cały okres obowiązywania odstępstwa spełnione są warunki określone w sekcji 5.3 powyżej.
- (176) Wymóg ten ma na celu zapewnienie, aby w przypadku przyznania odstępstwa na trzy lata warunki określone w art. 64 ust. 2c lit. a)–c) nie były spełnione tylko w momencie przyznania odstępstwa, ale też do końca okresu trzech lat.
- (177) Jak wspomniano w motywie 2, Polska wystąpiła z wnioskiem o odstępstwo od wymogu określonego w art. 22 ust. 4 lit. b) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 31 grudnia 2028 r.

- (178) Komisja odsyła do oceny, o której mowa w sekcji 5.3 powyżej, i uważa, że w odniesieniu do roku dostawy 2025 spełniono warunki określone w art. 64 ust. 2c lit. a)–c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej. Komisja ubolewa, że Polska przeprowadziła pierwszą aukcję uzupełniającą w maju 2025 r., przed wydaniem niniejszej decyzji. Komisja zauważa jednak, że pierwszą aukcję uzupełniającą przeprowadzono pod warunkiem że ostateczne wyniki aukcji zostaną ogłoszone dopiero po przyjęciu niniejszej decyzji (zob. motyw 30).
- (179) Komisja uważa również, że Polska wprowadziła zabezpieczenia w celu zagwarantowania, że warunki te będą spełnione również w kolejnych latach dostawy (zob. np. motywy 27, 31, 34). Komisja zauważa, że w razie potrzeby Polska przeprowadziłaby aukcje uzupełniające w następujących okresach dostaw: druga połowa 2025 r. (umowa półroczna) oraz lata dostawy 2026, 2027 i 2028 (umowy roczne).
- (180) Polska powinna informować Komisję o wszelkich dokonanych w okresie objętym odstępstwem zmianach w warunkach określonych w art. 64 ust. 2c lit. a)–c) rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej.

7. WNIOSKI

- (181) W świetle powyższych rozważań przyznaje się Polsce odstępstwo na podstawie art. 64 ust. 2b rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej, z zastrzeżeniem warunków opisanych w art. 1 niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje się odstępstwo od art. 22 ust. 4 lit. b) rozporządzenia (UE) 2019/943 w odniesieniu do limitu emisji dla istniejącego mechanizmu zdolności wytwórczych zatwierdzonego przez Komisję przed dniem 4 lipca 2019 r., z zastrzeżeniem następujących warunków:

- a) Polska wprowadza zmiany w NRAA w celu uwzględnienia kwestii opisanych w motywie 145 powyżej. W szczególności w NRAA obejmuje:
- (i) oszacowanie ilości energii elektrycznej, którą Polska wyeksportuje w przyszłości, na podstawie wyników modelowania i przy zastosowaniu racjonalnych założeń; oraz
 - (ii) oszacowanie prawdopodobieństwa wycofania z eksploatacji aktywów wytwórczych, ich czasowego zamknięcia i wprowadzenia do eksploatacji nowych aktywów wytwórczych na podstawie szacowanych przychodów i kosztów w okresie 10 lat, a nie jednego roku; oraz
 - (iii) uzasadnienie założeń dotyczących modeli konserwacji na podstawie rzeczywistych harmonogramów konserwacji i wyjaśnienie, w jaki sposób modele te odnoszą się do szacunków zawartych w NRAA, aby wykazać, że stanowią one specyfikę krajową polskiej infrastruktury wytwórczej.
- b) Polski krajowy organ regulacyjny sprawdza, czy całkowita ilość zdolności wytwórczych, która ma zostać pozyskana zgodnie z zaktualizowaną NRAA, jest uzasadniona, a w szczególności czy odzwierciedla potrzeby systemu w sytuacjach jednoczesnego niedoboru zdolności wytwórczych.

Artykuł 2

Rzeczpospolita Polska może zezwolić, aby zdolności wytwórcze, które rozpoczęły produkcję komercyjną przed dniem 4 lipca 2019 r. i które emitują ponad 550 g CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych na kWh energii elektrycznej, w drodze wyjątku posiadały zobowiązania lub otrzymywały płatności lub zobowiązania dotyczące przyszłych płatności po dniu 1 lipca 2025 r. w ramach aukcji uzupełniających objętych istniejącym mechanizmem zdolności wytwórczych zatwierdzonym przez Komisję przed dniem 4 lipca 2019 r.

Artykuł 3

Odstępstwo przyznane na podstawie art. 1 stosuje się do dnia 31 grudnia 2028 r., pod warunkiem że przez cały okres obowiązywania odstępstwa spełnione są warunki określone w art. 64 ust. 2c rozporządzenia (UE) 2019/943.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 sierpnia 2025 r.

W imieniu Komisji
Dan JØRGENSEN
Członek Komisji
